

13

VERNIEUWD

Vlaamse overheid

6 redenen waarom je beter statutair bent

FRAUDE BINNEN DE VLAAMSE OVERHEID?

Het grote integriteitsdebat

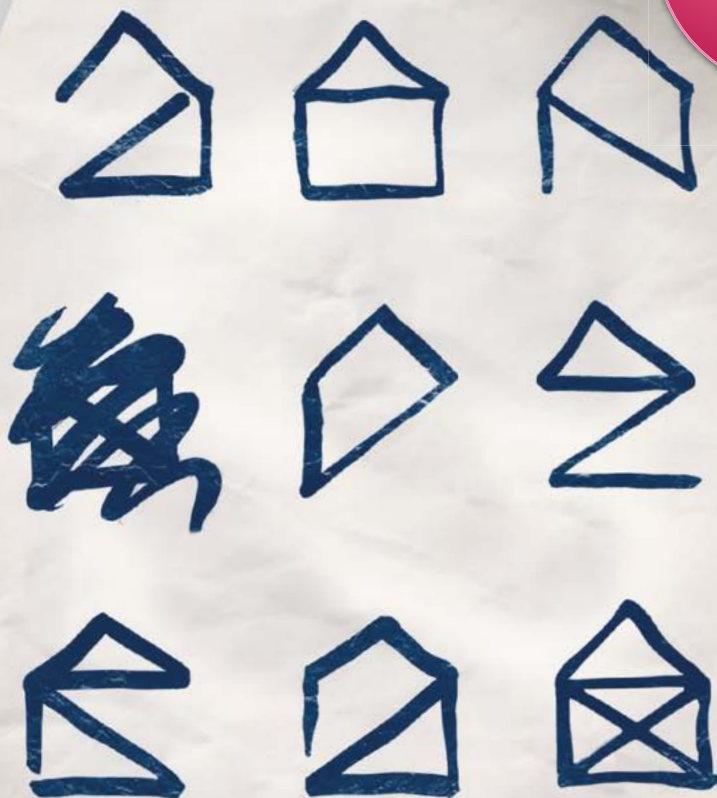
Extra
veel lezers-
brieven

WERKEN VOOR
ARTIESTEN EN PUBLIEK

De lange
dagen van ...
Gwennan Dekens

Lenen
vanaf
1,67%*

Een eigen woning is makkelijker dan je denkt.

* geldig in januari 2010

Droom je ervan een eigen huis te kopen en te renoveren? Misschien heb je al een woning en is het hoog tijd voor een renovatie. Mooie plannen die helaas veel geld kosten. En vandaag de dag is het niet eenvoudig een lening vast te krijgen. Zeker niet als je een beperkt inkomen hebt. Gelukkig hoeft je je plannen niet op te bergen, dankzij de Vlaamse Woonlening van de VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen). Je kan er terecht voor een woonkrediet tegen het laagste tarief. Met rentevoeten vanaf 1,67%* is de Vlaamse Woonlening van de VMSW meestal een stuk goedkoper dan de markt. Zo maken we je droom weer een stuk bereikbaar. Reken zelf uit op www.vlaamsewoonlening.be.

**DE VLAAMSE
WOONLENING**

Koop en renoveer zo voordelig als je kan.

Beter met minder

Blader door deze 13 en u merkt vast dat er iets veranderd is. We hebben de lay-out opgefrist en rubrieken vernieuwd om het blad meer schwung te geven. Een ander lettertype, frissere kleuren, minder tekst en af en toe een adempauze moeten u helpen bij het lezen. Ook inhoudelijk willen we u beter dienen, door nog meer te vertrekken vanuit wat er leeft, bijvoorbeeld de start van de nieuwe sectorale onderhandelings (pagina 9) of het verschil tussen contractuelen en statutairen (pagina 14). Achteraan in het blad start een nieuwe stripreeks en u krijgt het laatste woord op de lezerspagina's. Geen grote vernieuwingen dus, maar ingrepen die het blad beter moeten maken. Wat ons betreft, is dat gelukt en voldoen we zo alvast aan het eerste stuk van het nieuwe motto dat we van de Vlaamse Regering gekregen hebben: 'Beter doen, met minder middelen'.

Het tweede stuk, dat het met minder middelen moet, is minder evident. We hebben, net als iedereen die in de Vlaamse overheid met communicatie bezig is, de opdracht gekregen om twintig procent te besparen op ons werkingsbudget. Al goed dat we zo handig zijn geweest om de nodige herfstijling van ons blad mee op te nemen in de geplande openbare aanbesteding voor de lay-out. We hebben er dus geen duur-betaalde consultant voor moeten inhuren. Uiteindelijk hebben we vijf communicatie-bureaus hun vernieuwingsvoorstellen laten uitwerken en zijn we aan het eind van de rit aan de slag gegaan met het bureau met het beste idee. Zo heeft die vernieuwingsoperatie ons maar een schijntje gekost van wat ze normaal zou kosten. Dat ze ons dus niet komen zeggen dat we de tering niet naar de nering kunnen zetten en dat we een crisis niet als een kans kunnen zien.

Maar intussen hebben we ook extraatjes zoals de jaarlijkse zomerbijlage en de 13-kalender alvast van ons lijstje moeten schrappen dit jaar. En ik houd mijn hart vast voor alweer nieuwe besparingsplannen die we deze week op ons bord hebben gekregen. In 2011 zouden we nog eens tien procent moeten bezuinigen op communicatie-uitgaven en dus ook op dit blad. Een beetje uitdaging houdt ons scherp, maar nog een besparing erbovenop zou er wel eens eentje teveel kunnen zijn.

Zo ver zijn we nu nog niet. Vandaag presenteren we u het resultaat van onze herfstijlingsoefening. Dit blad is zoals wij denken dat het zou moeten zijn. Maar we moeten onze 41 000 lezers verdienen, elke twee maanden. Laat u ons weten of dat is gelukt? Mail ons via 13@vlaanderen.be.

Leen De Dycker, hoofdredacteur

COLOFON • Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel vijfde jaargang nr 24 maart-april 2010 • Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker • Coördinatie: Petra Goovaerts • Redactie: Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willemse • Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem • Foto's: Carien Arnoldus (VLM), Kim Baele, Tim Broddin, De Lijn • Stefaan Van Hul, Suzie Favere, Mat Hennek, Kind en Gezin, Wenke Mast (KMSKA), Filip Naudts, Malou Swinnen, Michel Van de Voorde, Thomas Vanhaute, Peter Van Hoof, Stefaan Van Hul, VDAB en Vluchtelingenwerk Vlaanderen • Cartoons: Floris • Puzzel: Freddy Roegiest • Strip: Simon Spruyt • Column: Filip De Maesschalck • Concept en lay-out: Cyprus nv, Leuven • Druk: Goekint Graphics nv, Oostende • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudewijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

20

BESTE VRIENDEN,
BESTE COLLEGA'S

“Werkzekerheid is
erg belangrijk.
Je zult nu maar 55 zijn
en bij Opel werken”

10

CONCIËRGES BIJ
DE VLAAMSE OVERHEID

“Wij staan op met ons werk
en we gaan ermee slapen”

14

STATUUT

6 redenen om statutair
te worden (als contractueel)

31

DE DAG VAN EEN
CENTRUMVERANTWOORDELIJKE

“Het kan hier chaotisch
zijn, maar dat is net ook
het leuke aan mijn job”

40

KOPPEN KIJKEN

Ambtenarenbal
geeft aftrap 2010

Pakken we fraude goed aan?

Alles in 13

- 3 Editio van hoofdredacteur Leen
- 4 Inhoud
- 6 Samengevat: vier pagina's hapklaar nieuws
- 10 Conciërges bij de Vlaamse overheid
- 14 6 redenen om statutair te worden (als contractueel)
- 18 Passie voor extreme sporten
- 20 Beste vrienden, beste collega's met Hedwig Van der Borgh en Erwin Rijckmans
- 24 Schatten van Vlaanderen: Aalst Carnaval in beeld
- 26 Pakken we fraude goed aan?
- 30 Bij de burens: nieuws van over het muurtje
- 31 De dag van Gwennan Dekens van gemeenschapscentrum de Zandloper
- 34 Magda: mag uw chef zich uitspreken over uw vrije tijd?
- 35 Werkplek: het bureau van Steven Vanderghinste
- 36 In de bloemetjes
- 38 Win 152 gratis kaartjes
- 40 Koppen kijken op het ambtenarenbal
- 42 Column: Filip
- 43 Puzzel
- 44 Lezers aan het woord
- 45 Strip door Simon Spruyt
- 46 Lezers aan het woord (vervolg)

Top 3 van collega Eric Dominicus

1 Mag uw chef zich uitspreken over uw vrije tijd? p. 34

"Zeer toepasselijk voor mij, want ik ben drie maanden afwezig geweest door een sportongeval met de mountainbike"

2 Beste vrienden, beste collega's p. 20

"Achter elke sterke man staat een sterke vrouw. Het is leuk om te lezen dat dat ook bij de topambtenaar van Financiën en Begroting zo is"

3 Koppen kijken p. 40

Ambtenarenbal: "Socializing, een must!"

Eric Dominicus werkt bij De Lijn Antwerpen en heeft zijn hart verloren aan marathonmountainbiken. Lees meer over zijn passie op pagina 18

Waar kunt u
fraude melden?
Lees het op
pagina 26

1 op 4 geeft fraude niet aan

“Zou u uw collega aangeven wegens fraude?” Dat vroegen we in ons vorige nummer. Driekwart van u zou dat wel doen, vooral als het om ernstige of herhaalde fraude gaat. Overheids-geld misbruiken kan niet, zo luidt het. Toch zou een op vier liever zijn mond houden. Omdat u niet weet waar u terecht kunt. Of omdat uw collega's het u waarschijnlijk niet in dank zouden afnemen dat u hen 'verklikt'.

Lees nog meer reacties op de
poll in 'Lezers aan het woord'
op pagina 44

NIEUWE POLL STEM EN WIN

Is de vaste benoeming achterhaald?

Verder in dit nummer leest u dat de Vlaamse overheid steeds meer contractuele collega's telt. Ook al zouden statutairen nog steeds de regel moeten zijn, en contractuelen een uitzondering. Toch is de trend van de laatste decennia duidelijk: contractuele tewerkstelling verdringt langzaam de statutaire benoemingen.

Maar wat vindt u daarvan? Moeten we vasthouden aan de statutaire benoeming van ambtenaren, met de bijbehorende arbeidsvoorwaarden en bescherming? Of trekken we beter voluit de kaart van contractuele aanwervingen, die meer de regels uit de privé-sector volgen?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot en met 14 maart 2010.

Welkom GO-collega's!

Als lezer van 13 bent u in goed gezelschap, want al meer dan 41 000 collega's en gepensioneerd van de Vlaamse overheid krijgen dit blad tweemaandelijks in de bus. Dat mooie cijfer hebben we te danken aan de 318 medewerkers van de centrale diensten van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Voor hen is dit hun eerste nummer van 13. Welkom en veel leesplezier!

BELGISCH STAATSBLAD

Publicatie overeenkomstig artikelen 472 tot 478 van de programmawet van 24 december 2002, gewijzigd door de artikelen 4 tot en met 8 van de wet houdende diverse bepalingen van 20 juli 2005.

Dit Belgisch Staatsblad kan geconsulteerd worden op : www.staatsblad.be

Bestuur van het Belgisch Staatsblad, Leuvenseweg 40-42, 1000 Brussel - Adviseur : A. Van Damme

Gratis tel. nummer : 0800-98 809

180e JAARGANG

VRIDAG 5 FEBRUARI 2010
TWEDE EDITIE

MONITEUR BELGE

Publication conforme aux articles 472 à 478 de la loi-programme du 24 décembre 2002, modifiée par les articles 4 à 8 de la loi portant des dispositions diverses du 20 juillet 2005.

Le Moniteur belge peut être consulté à l'adresse : www.moniteur.be

Direction du Moniteur belge, rue de Louvain 40-42, 1000 Bruxelles - Conseiller : A. Van Damme

gratuit : 0800-98 809

180e ANNEE

VENDREDI 5 FEBRUARI 2010
DEUXIEME EDITION

16 600

Zoveel bladzijden in het Staatsblad zijn gevuld met Vlaamse regelgeving, goed voor 20 % van de 83 000 bladzijden van de editie 2009. Van de 302 decreten in de lijvige publicatie zijn er 109 Vlaamse. Daarnaast bevat het Belgisch Staatsblad 652 besluiten van de Vlaamse Regering. Minister Crevits was verantwoordelijk voor 20 decreten, gevolgd door minister-president Peeters met 18, en minister Vandenbroucke met 14. Voor wie het duizelt bij die cijfers, een kleine vergelijking: het Nederlandse Staatsblad publiceerde afgelopen jaar 626 nieuwe regelgevende teksten, het Belgisch Staatsblad bevat er ongeveer 6500. Administratieve vereenvoudiging?

ILVO-collega Leen Leus met B-Fastteam naar Haïti

"Enkele Haïtianen kwamen vrijwillig helpen in ons geïmproviseerde veldhospitaal. Ze waren hun huis kwijt of hadden familieleden verloren, maar dat hield hen niet tegen", vertelt collega Leen Leus van de afdeling Plant van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Zij trok begin januari twaalf dagen als vrijwilliger met het B-Fastteam naar Haïti, nadat ze daar vorig jaar een opleiding voor had gevolgd.

LEEN: "Toen we aankwamen, was Port-au-Prince één grote puinhoop. We waren een van de eerste teams ter plaatse. De lijken lagen aan de kant van de weg en er waren heel veel gewonden. We richtten een veldhospitaal in naast een ziekenhuis dat overbevolkt was. Je moest er letterlijk over de talrijke patiënten stappen die in de gangen lagen."

Wat moest je daar doen?

LEEN: "Ik beheerde mee het apotheekmateriaal. Dagelijks maakten we liters ontsmettingsmiddel klaar. Ik verzorgde ook de sterilisatie van de instrumenten, iets wat ik elke dag doe in het labo van het ILVO. Op het einde verzorgde ik ook patiënten. Mijn opleiding als ambulancier en mijn ervaring als vrijwilliger bij de 100 kwamen goed van pas."

Wat viel je het meest op?

LEEN: "Het positivisme van de Haïtianen. Daar kunnen we hier nog wat van leren. Gewonden waren vooral blij dat ze nog leefden. Het is een gehard volk, ook de kinderen. Wat ook opviel, was dat iedereen heel proper was. Arm zijn is in Haïti geen schande, vuil zijn wel."

We vroegen ons soms af hoe ze het deden, want heel wat mensen waren alles kwijt."

En hoe reageerden collega's bij het ILVO?

LEEN: "Dankzij hen ben ik snel kunnen vertrekken. Ik had een uurtje om mijn agenda te herschikken en enkele zaken door te geven aan collega's. De sms'jes die ik van hen in Haïti heb gekregen, deden deugd. Voor mijn missie kreeg ik dienstvrijstelling. Onze administrateur-generaal waardeert sociaal-maatschappelijk engagement van zijn personeel enorm."

Onze acties voor Haïti

Haïti liet ook andere collega's van de Vlaamse overheid niet onberoerd. De Scheepvaart organiseert boottochten en De Lijn betaalde de productie- en kleefkosten van honderd flankaffiches op hun bussen met het rekeningnummer van het Rode Kruis. Heel wat entiteiten riepen op om te storten of verkochten soep, pannenkoeken en cake.

Rekeningnummer Haïti Lavi: 000-0000012-12

“

Als je een stad of gemeente bestuurt, is het ontzettend moeilijk om tegen de logge, eigenzinnige overheidsdiensten op te tornen. Vaak heb je de bescherming van een minister nodig om een degelijk dossier langs hypercorrecte ambtenaren te kunnen loodsen."

Luc Martens,
burgemeester van Roeselare en
voormalig Vlaams minister
(Knack van 23 december 2009)

“

Sommige entiteiten denken eraan om functionerings- en managementtoelagen niet uit te keren en bevorderingen uit te stellen. Dat probeer ik te vermijden. Ik bekribbel ook niet op opleidingen. Zelfs als je moet besparen, is het niet wijs om te gaan snoeien in je hr-instrumentarium. Zeker niet als je tegelijk meer van je mensen vraagt."

Dirk Vanderpoorten, secretaris-generaal van het Departement Werk en Sociale Economie (Jobat van 12 december 2009)

“

De overheid maakt haar voorbeeldrol op vlak van kansengroepen naar het bedrijfsleven nog onvoldoende waar. Ook in tijden van crisis moet de Vlaamse overheid intern blijven inzetten op gelijke kansen en diversiteit."

Peter Leyman, voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

(De Standaard en Het Laatste Nieuws van 30 januari 2010)

FONS LEROY IS OVERHEIDSMANAGER 2009

“Goede managers moeten zowel stout als loyaal zijn”

Fons Leroy, gedelegeerd bestuurder van de VDAB, is eind januari verkozen tot 'Overheidsmanager van het jaar'. Die prijs wordt ieder jaar uitgereikt door de Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid. De jury loofde Leroy omdat hij erin geslaagd is “de VDAB - die al een goede reputatie had - opnieuw uit te vinden”.

“De prijs komt de hele VDAB toe. Het is een opsteker in deze moeilijke tijden met hoge werkloosheid, minder jobperspectieven en budgettaire besparingen”, aldus Leroy. “Vooraf onze maatwerkaanpak en de samenwerking met de private sector scoorden

goed bij de jury, net als onze inspanningen voor innovatie en communicatie. Ik hecht zelf ook veel belang aan communicatie met mijn weblog en met ontbijtsessies met mijn medewerkers.”

U staat sinds 2005 aan het hoofd van de VDAB. Wat is uw belangrijkste verwezenlijking?

“Onze begeleiding van werkzoekenden is continu verbeterd. Echt maatwerk staat nu voorop. Ik ben er ook trots op dat we nauw overleggen met onze belanghebbenden. Dat zijn niet alleen de sociale partners, maar ook de armenverenigingen, de allochtone gemeenschappen en de verenigingen van personen met een arbeidshandicap.”

Wat is het verschil tussen een overheidsmanager en een manager uit de privésector?

“Ik heb alleen ervaring als overheidsmanager, maar ik merk dat er zowel verschillen als gelijkenissen zijn. Een jammerlijke gelijkenis is dat we allebei steeds meer te maken krijgen met korte termijnstrategieën. In de privésector is het veel eenvoudiger om een coherent personeelsbeleid te voeren. Pluspunt voor de publieke sector is de maatschappelijke dienstbaarheid, een grote meerwaarde voor mij.”

Wat is volgens u de voorwaarde voor goed management?

“Overheidsmanagers moeten zowel stout als loyaal zijn. ‘Stout’ door problemen te durven benoemen, ‘loyaal’ door politieke beslissingen te respecteren. Het ene gaat niet zonder het andere. Dat is ook nodig om een transparante verhouding te hebben met de Vlaamse Regering.”

Fons blogt over de arbeidsmarkt op fonsleroy.blogspot.com

Onderdak in kabinet

Half januari namen 25 daklozen hun intrek in het leegstaande kabinet van voormalig minister Keulen in de Kreupelenstraat. Vijf gezinnen met kinderen vinden er tot juli onderdak. Het gaat om asielzoekers van wie de asielaanvraag loopt, en om mensen die het negatieve antwoord op hun aanvraag aanvechten via de beroepsprocedure.

Enkele collega's van het Agentschap voor Facilitair Management maakten het gebouw klaar om de gezinnen op te vangen, vertelt gebouwenbeheerder Vanessa Declerck: “Samen met ons team Technieken en de collega's van Facilitaire Diensten deden we de nodige aanpassingen aan telefoons, liften en de toegangscontrole. Een keuken en douches waren er al, maar bedden en matrassen moesten we gaan ophalen in de legerkazernes van

Sint-Niklaas en Ieper. De collega's uit het Boudewijngebouw brachten heel wat speelgoed, lakens en handdoeken mee na een oproep.” De aanpassingen kostten 8700 euro.

De Brusselse centra voor algemeen welzijnswerk (CAW) zorgen voor de opvang en begeleiden de gezinnen bij hun zoektocht naar een permanente verblijfplaats, werk en een school voor de kinderen.

Sectorale onderhandelingen gestart

Op 12 februari zat een delegatie van de vakbonden, de ministers en de topambtenaren samen om de onderhandelingen voor het sectoraal akkoord 2010-2012 officieel in gang te zetten. Het belooft moeilijk te worden: door de besparingen is er zo goed als geen budget, aldus de ministers. En toch hebben de vakbonden verschillende financiële eisen op hun verlanglijstje, zoals verhoging van de eindejaarstoelage, de fietsvergoeding of de maaltijdcheques. Verder stellen ze ook meer verlofmogelijkheden voor, zoals recuperatie van overuren in halve of hele dagen. Aan de werkgeverskant zien ze dat enigszins anders.

Wat wil ... de werkgever

Aan werkgeverszijde ziet men het financiële plaatje somber in. Secretaris-generaal Dirk Vanderpoorten, die mee aan de onderhandelingstafel zit: "We moeten dit jaar nog meer besparen dan vorig jaar, dus ik vrees dat zware financiële maatregelen onmogelijk zijn." Maar hij ziet andere mogelijkheden, zoals meer loopbaanmogelijkheden voor contractuele personeelsleden, en een vereenvoudiging – en verbetering – van de verlofstelsels. "In de eisen van de vakbonden zitten gelijkaardige elementen, dus ik denk dat we daarover wel kunnen praten."

Wat wil ... de vakbond

"We zijn realistisch genoeg om te beseffen dat niet al onze eisen kunnen worden ingewilligd", klinkt het bij de vakbonden. Toch hebben ze wel nagedacht over de betaalbaarheid ervan, volgens Jos Mermans van VSOA: "Men kan bijvoorbeeld een deeltje van het geld gebruiken dat bespaard wordt met de recente zoektocht naar zogenaamde efficiëntiewinsten." Richard De Winter van ACOD ziet nog meer mogelijkheden: "We kunnen ook minder consultants inhuren, of door contracten met aannemers strikter te volgen minder geld verliezen in gerechtelijke procedures en schikkingen." Christoph Vandenbulcke van ACV-Openbare Diensten kijkt al enkele jaren verder: "Sommige maatregelen hoeven niet onmiddellijk geld te kosten. Het is goed denkbaar dat ze pas ingaan wanneer de huidige besparingsronde al achter de rug zal zijn."

Ik doe en win

ViA, het plan om van Vlaanderen een topregio te maken tegen 2020, lanceert een wedstrijd voor Vlaamse ambtenaren. Wie via de extranetkoepel-site het beste verhaal instuurt over initiatieven die Vlaanderen op weg zetten naar die top, wint een smartphone ter waarde van 500 euro.

Rond deze tijd duiken ook de 'Ik doe...' -buttons op in het straatbeeld. Benieuwd? Surf naar de ViA-site.

koepel.vonet.be (enkel voor wie toegang heeft tot het extranet)
www.vlaandereninactie.be

Telex...

Ambtenaar = kat. Althans volgens Vlaams Parlementslid Matthias Diependaele. Die vroeg in een parlementaire vraag aan de minister-president waarom Vlaanderen niet systematisch kabinetsmedewerkers afvaardigt naar bijeenkomsten waar het Belgische standpunt voor Europese vergaderingen wordt bepaald. "Tot nu toe stuurde u altijd uw kat, namelijk ambtenaren", vermeldde de tekst. ... De collega's van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie keerden in december vorig jaar teleurgesteld terug van de **klimaatop in Kopenhagen**. Klimaatadviseur Caroline Depuydt: "Het was onze bedoeling om in Kopenhagen tot een wettelijk bindend akkoord te komen. Dat is niet gelukt: het is een politiek akkoord geworden en dat heeft niet dezelfde juridische waarde. Eind dit jaar volgt de klimaatop van Mexico, waar we hopen zowel inhoudelijk als juridisch vooruitgang te boeken." ... Hebt u op het Vlaamse wegennet ergens een dode egel, een aangereden fazant, een platgereden vos of een uiteengereten konijn gezien? Surf dan naar de website '**Dieren onder de wielen**', een samenwerking tussen het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de organisaties Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen. Ze willen zo in kaart brengen hoeveel faunaslachtoffers er op de Vlaamse wegen vallen, welke diersoorten verkeersgevoelig zijn en waar het Vlaamse wegennet de belangrijkste knelpunten vertoont. ... De volgende **personeelspeiling** start deze maand bij veertien entiteiten. De overige 42 worden in oktober aan de tand gevoeld. Conclusies van de peiling in 2008: we moeten meer en beter samenwerken om de dienstverlening te verbeteren, een waardegedreven leiderschapscultuur ontwikkelen en investeren in doordachte loopbaanperspectieven. Laat van u horen. ... En wegens besparingen op de communicatie-uitgaven van de Vlaamse overheid verdwijnt het gratis mobiliteitsmagazine **Uitweg** van het Agentschap Wegen en Verkeer. Het archief blijft nog raadpleegbaar op www.uitweg.be. ... Amen.

“Wij staan op met ons ermee slapen”

Werk en we gaan

In de grote gebouwen van de Vlaamse overheid is er nog één, in kleinere gebouwen tref je ze meer aan: conciërges. Zij kennen elk hoekje in 'hun' gebouw en hun pappenheimers als geen ander. Maak kennis met drie collega's die het licht doven als u dat vergeet.

PETRA GOOVAERTS

Greta Debroeck (55), conciërge in het Boudewijn- gebouw in Brussel

- **Woont** op de benedenverdieping in toren B van het negen verdiepingen tellende gebouw (waar ongeveer duizend mensen werken)
- **Haar ruime appartement** telt drie slaapkamers. "Plaats genoeg voor mijn man en mij, ons hondje en onze kleinzoon die geregeld komt logeren"
- **Moet** van zaterdagochtend tot maandagochtend altijd aanwezig zijn. Tijdens de eindejaarsperiode is ze een week lang dag en nacht 'van dienst'
- **Voordelen?** 230 euro per maand bij haar belastbaar loon als voordeel in natura en gratis huisvesting
- **Vergeet nooit** een betoging voor vrede in de Gazastrook begin 2009. Enkele heethoofden vernielden ramen en probeerden brand te stichten in de bibliotheek
- **Weetje?** Greta staat naar eigen zeggen bekend als *een kwaaië*. "Ik zeg waar het op aankomt. Mensen die tijdens het weekend komen aanbellen omdat ze hun portefeuille vergeten zijn op hun bureau, wil ik verder helpen. Maar ik durf wel iets te zeggen tegen degenen die op zaterdag hun auto in de parking komen zetten terwijl ze gaan winkelen in de Nieuwstraat"

"Ik ben graag alleen en heb liever geen last van burens. Voor mij is deze job dus geknipt", lacht Greta als we haar vragen waarom ze ooit conciërge is geworden. Greta werkt al sinds haar 17de voor de overheid. Nu is ze senior hoofdassistent bij de MOD van het Departement Financiën en Begroting in het Phoenix-gebouw, op een boogscheut van het Boudewijngebouw. Haar conciërgecarrière begon 23 jaar geleden in de

Guimardstraat nummer 9. "Mijn keuze was toen snel gemaakt. Ik was blij met die job, want ik woon heel graag in Brussel. Het extra werk nam ik er graag bij."

Hectisch eindejaar

Greta's agenda volgt een strak schema. Op maandagmorgen zit ze van 5.10 tot 8 uur aan de balie, op andere dagen doet de nachtwaker dat. "Van maandag tot vrijdagavond ben ik ook in het gebouw, maar dan is het aan de nachtwaker om mensen na de diensturen binnen te laten, deuren af te sluiten, lichten te doven ..." Voor al tussen kerst en Nieuwjaar is het voor Greta heel druk. "Dan sta ik er de hele week alleen voor, want dan zijn er geen nachtwakers. Er komen dan vrij veel mensen van de boekhouding en de ICT-afdeling werken. Al dat geloop naar binnen en buiten maakt het hectisch."

Thuis veel geruster

Het Boudewijngebouw laat Greta nooit los. "Ik neem altijd mijn gsm mee. Zelfs als ik snel een boodschap doe terwijl mijn man thuis is, denk ik: en nu direct naar huis. Dat idee krijg ik er nooit meer uit. Ik heb liever dat mensen bij mij op bezoek komen, dan dat ik naar hen ga. Er kan altijd iets gebeuren: het inbraakalarm gaat af, brand, een lek in de waterleiding ... Je hebt als conciërge de verantwoordelijkheid om dat snel op te merken en te signaleren." En wat hierna? "Ik zou graag in 2015 met pensioen gaan, dan loopt ook het huurcontract voor het Boudewijngebouw af. Tot dan blijf ik zeker hier. Waar we daarna gaan wonen? Dat zien we nog wel, maar liefst in Brussel."

"Als we in de tuin van het zonnetje genieten, kijken er meteen tachtig mensen mee"

Filip Vereecke (43) en Ingrid Van Looy (43), conciërges bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in Herentals

- **Wonen** op de benedenverdieping van het drie verdiepingen tellende gebouw van de VLM afdeling Antwerpen-Herentals (waar tachtig collega's werken)
- **Hun appartement** telt één slaapkamer. "Voor een gezin zou het hier veel te klein zijn. Met onze twee hondjes erbij gaat het net"
- **Moeten** 's nachts aanwezig en bereikbaar zijn
- **Voordelen?** "Mensen denken soms dat we hier gratis wonen, maar dat is niet zo. We hoeven geen huur, water, elektriciteit en gas te betalen. Maar die nutsvoorzieningen worden belast als voordelen in natura en daarop betalen we per maand zo'n 200 euro belastingen"
- **Vergeeten nooit** een betoging van boze boeren voor hun deur in de zomer van 1994. Twintig ramen in het gebouw sneuvelden toen. "De gangen hingen vol traangas, de chaos was compleet", herinnert Filip zich
- **Weetje?** Filip en Ingrid zijn de enige conciërges bij de VLM: "Als wij stoppen, komt er waarschijnlijk geen nieuwe conciërge meer"

"Twintig jaar geleden ben ik een weddenschap aangegaan met mijn schoonbroer. Zijn vrouw is hier dertien jaar conciërge geweest, en als wij het ook zo lang volhielden, zou hij ons trakteren. Wel, dat heeft hij mogen doen", vertelt Filip. Hij en zijn vrouw Ingrid werken sinds 1990 bij de VLM in Herentals. Filip is technisch medewerker en neemt onder meer de opvolging van herstellings- en verfraaiingswerken en het onderhoud van de wagens op zich. Ingrid is verantwoordelijk voor de catering in de cafetaria en maakt de vergaderzalen klaar.

Enkele maanden na hun start bij de VLM konden Filip en Ingrid conciërge worden. "We kregen de smaak te pakken door mijn schoonzus te vervangen als zij met vakantie ging", vertelt Ingrid. "De job sprak me meteen aan. Ik zit niet graag stil. Dat komt goed uit, want we zijn constant in de weer."

Allerlei klusjes

Filip en Ingrid zorgen voor de bewaking van het gebouw. Ze zijn dag en nacht bereikbaar, zodat ze meteen gewaarschuwd kunnen worden als er iets fout loopt met het alarmsysteem, de verwarming of de koelinstallatie. Filip is met zijn technische bagage de geknipte man om uit te vissen wat er stuk is, en hij laat die defecten zo snel mogelijk herstellen. Ook heel wat andere klusjes komen bij hen terecht, zoals sneeuw ruimen in het weekend,

zodat de ingangen op maandag vlot gebruikt kunnen worden. "s Nachts moet er altijd iemand zijn. Als we met vakantie gaan, zorgen we altijd voor een vervanger", zegt Filip. "We schakelen zo veel mogelijk dezelfde vriend in. Want die persoon slaapt tenslotte in je bed." (lacht)

Hondjes uitlaten

"Wij zitten veel op ons werk, we staan ermee op en gaan ermee slapen", gaat Ingrid verder. "Maar dat heeft zijn voordelen: wij zijn er altijd, ook voor onze hondjes. Tijdens de middagpauze kunnen we met hen gaan wandelen, terwijl anderen moeten wachten tot 's avonds. We eten 's middags altijd in onze woning en niet in de cafetaria." Het grootste nadeel is het gebrek aan privacy. "Er is altijd iemand in de buurt. De poetsvrouwen werken 's avonds tot 20.30 uur. Daarna zijn we hier alleen, maar dan is de avond al bijna voorbij. Wij hebben geen afzonderlijke ingang, dus onze bezoekers moeten door de hoofdingang binnenkomen. Het is niet zo vanzelfsprekend om op een zomerse dag in de tuin van het zonnetje te genieten, want dan kijken er meteen tachtig mensen mee. Het zou voor ons zeker aangenamer zijn als onze woning los van het gebouw zou staan", besluit Ingrid. "Maar desondanks doen we onze job heel graag. En zolang we het graag doen, denken we nog niet aan stoppen."

Conciërges, een uitstervend ras bij de Vlaamse overheid?

Niet meteen, of toch niet in de kleinere gebouwen. Een rondvraag leert dat er nog conciërges zijn in enkele stelplaatsen van De Lijn, bij de Vlaamse Milieumaatschappij in Erembodegem en in de gemeenschapscentra van vzw de Rand. Ook sommige boswachters van het Agentschap voor Natuur en Bos wonen in een conciërgewoning. En dan vergeten we er ongetwijfeld nog.

In de grote administratieve gebouwen in Brussel, Antwerpen en Hasselt zijn er geen conciërges meer, met uitzondering van het Boudewijngebouw. "In 2007 heeft de Vlaamse Regering beslist om afstandsbeveiliging geleidelijk aan in te voeren in alle grote administratieve gebouwen", legt Carl Vranken, afdelingshoofd Facilitaire Diensten van het Agentschap voor Facilitair Management uit. "Overdag controleren onthaalbedienden de toegang aan de balie. Na sluitingstijd doen de bewakers van privéfirma's geregeld hun ronde in en langs de gebouwen. Met alarmen en bewegingssensoren worden de gebouwen vanop afstand in het oog gehouden." Werken met een bewakingsfirma is niet alleen financieel voordeliger. Carl Vranken: "Bij een inbraak kan een conciërge alleen vaststellen dat er een inbreker is en de politie bellen. Bewakingsagenten daarentegen zijn speciaal opgeleid om tussen te komen bij problemen."

Kent u nog een conciërge? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be

"Met oudjaar zit ik altijd op het dak. Sinds een vuurwerkpil daar brand veroorzaakte, ben ik er niet meer gerust op"

Guido Vermeire (57), conciërge in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA)

- **Woont** op de benedenverdieping van het museum in een appartement met drie slaapkamers, een imposante hal, hoge plafonds en een marmeren vloer
- **Is twee jaar geleden verhuisd** uit het landelijke Moerbeke-Waas en woont nu pal in het Antwerpse Zuid. "Het is hier veel rustiger en groener dan ik had verwacht. Ook in het gebouw zelf. Na 18 uur kun je de muizen hier horen lopen, en soms ook zien!"
- **Moet** elke dag van 17 tot 8 uur aanwezig zijn, ook tijdens het weekend
- **Voordelen?** "Ik woon hier gratis. Mensen zijn soms wat jaloers, tot ze horen dat ik ook in het holst van de nacht uit mijn bed wordt gebeld"
- **Vergeet nooit** de oudejaarsnacht in 2005 toen er een kleine brand was op het dak van het museum door een verdwaalde vuurwerkpil. Het snelle optreden van Guido en de toenmalige conciërge voorkwam groter onheil. "Ik heb dat brandje maar net op tijd kunnen blussen. Sindsdien zit ik tijdens de jaarwisseling altijd op het dak. Ik ben er niet meer gerust op. Het museum en de collectie zijn té waardevol. En ook mijn eigen inboedel kan eraan gaan"
- **Weetje?** Guido mag huisdieren hebben, maar toen hij in het museum kwam wonen, heeft hij een andere thuis gezocht voor zijn kat

Guido is gefascineerd door geschiedenis, kunst en musea. "Mijn vader schilderde en nam me als kind overal mee naartoe", herinnert hij zich. Voor zo'n kunstliefhebber is het KMSKA een gedroomde plaats om te wonen en te werken. Guido had al meer dan twintig jaar ervaring als nachtwaker toen hij in 2004 in het KMSKA aan de slag kon. Vier jaar later stopte de toenmalige conciërge en nam Guido haar plaats in. Sindsdien combineert hij zijn passie met zijn job. "Ik ben alleenstaande en mijn twee kinderen zijn het huis al uit. Dat maakte het makkelijker om die stap te zetten. Ik woon heel graag tussen de schilderijen. De Keyzerzaal en de zalen met de oude meesters zijn mijn favoriete plekken."

Uit bed gebeld

Guido voelt zich verantwoordelijk voor al dat moois. Hij moet elke dag tussen 17 uur 's avonds en 8 uur 's ochtends in het museum zijn. "Ter compensatie doe ik zo veel mogelijk dingen overdag: winkelen, naar de bioscoop gaan, uit eten gaan ... Een feestje met familie of vrienden organiseer ik het liefst zelf bij me thuis. Ik kan altijd oproepen worden en dan moeten ze me dus even missen", lacht hij. "Alleen als er 's avonds een familie- of een trouwfeest

is, neem ik vakantie. Lange vakantieperiodes moet ik ruim op voorhand aanvragen, dan neemt een extra nachtwaker mijn job over." Guido's lijstje met taken is divers: hij springt af en toe bij aan de balie van het museum, vult als dat nodig is de luchtbevochtigers in de zalen, begeleidt mensen die na sluitingstijd in het museum moeten zijn en zet soms de vuilnisbakken buiten. En vooral: hij neemt poolshoogte als het inbraak- of brandalarm afgaat. "Dat is meestal loos alarm. Zeker in de winter word ik geregeld uit mijn bed gebeld. Er kan dan vocht in de detectoren zitten, of er passeert een muis en dan gaat het alarm ook af."

Tijdelijk andere stek

2011 wordt voor Guido een ongewoon jaar. Dan starten de grootschalige renovatiewerken waardoor het museum enkele jaren gesloten zal zijn. Op dit ogenblik is het voor hem nog niet duidelijk waar hij dan zal moeten wonen. "Ik wil het liefst van al hier blijven, want iemand moet het gebouw in het oog houden. Maar of dat mogelijk zal zijn, is nog een groot vraagteken."

13

6 redenen om

Bij de 589 contractuele collega's bij Kind en Gezin zitten onder andere de gezinsondersteuners (links op de foto), kinderverzorgers en poetshulpen in een meerlinggezin. Omdat bij Kind en Gezin zeer veel vrouwen in zwangerschapsverlof zijn of in deeltijdse stelsels werken, zijn er ook opvallend veel contractuelen in vervangcontracten

Bij De Lijn zijn alle 8487 collega's contractueel. De arbeidsvoorwaarden bij De Lijn worden volledig zoals in de privé vastgelegd, en dus bestaan er bij De Lijn geen statutaire benoemingen

Bij VDAB werken dubbel zoveel contractuelen als statutairen (3364 collega's). Het instructiepersoneel, dat heel eigen arbeidsvoorwaarden heeft, maakt daar ruim één derde van uit

Schoonmaak- en cateringpersoneel mag enkel contractueel worden aangeworven. Daarom bestaat het Agentschap voor Facilitair Management voor drie kwart uit contractuelen (599 collega's)

statutair te worden (als contractueel)

Er zijn steeds meer contractuele collega's in de Vlaamse overheid, maar tot nu blijven ze nog verstoken van een aantal voordelen die statutaire ambtenaren genieten. We moeten daar eerlijk in zijn: als contractueel personeelslid ben je minder goed af. Maar er is hoop: zowel de regering als de vakbonden en de topambtenaren willen de komende legislatuur sleutelen aan de arbeidsvoorwaarden van contractuelen. In afwachting zet 13 de belangrijkste verschillen nog eens op een rijtje.

MAARTEN DE GENDT

1

Meer loon

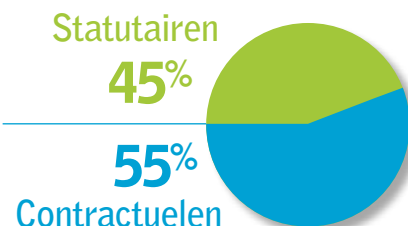
Contractuelen en statutairen starten met hetzelfde loon. En ze krijgen om de paar jaar dezelfde salarisverhoging - die is vastgelegd in salarisschalen. Maar na een aantal jaar komen statutaire personeelsleden in een hogere salarisschaal terecht, terwijl hun contractuele collega's altijd in dezelfde, lagere salarisschaal blijven zitten. Ook al krijgen ze dus allebei even vaak een salarisverhoging, toch zal een statutaire ambtenaar op het einde van de rit meer verdienen dan zijn contractuele collega. Een voorbeeld? Een assistent op niveau D verdient na 30 jaar dienst al snel 120 euro netto per maand meer als hij statutair is; bij een adjunct van de directeur op niveau A is dat verschil bijna 400 euro netto per maand.

2

Meer pensioen

De wettelijke pensioenen voor statutaire ambtenaren zijn heel wat voordeliger dan die voor contractuelen. Dat komt omdat het pensioen voor contractuelen net als in de privé wordt

In wat volgt, belichten we de situatie voor iedereen die onder het Vlaams personeelsstatuut valt - driekwart van de 13-lezers dus. Of u daar ook onder valt, vindt u snel op www.vlaanderen.be/personeel/vademecum/. Het statuut zelf vindt u op www2.vlaanderen.be/personeel/statuten/vps_raamstatuut.

berekend op basis van het loon over heel de carrière, terwijl bij statutairen alleen de laatste vijf jaar van de carrière meetellen - en normaal gezien zijn dat de best betaalde jaren. Een contractueel die recht heeft op een volledig pensioen, krijgt tussen 975,60 en 2300,40 euro bruto per maand. Voor een statutair ligt het volledige pensioen tussen 1142,66 en 5805,26 euro bruto per maand. Let op: op die bedragen moet u nog sociale bijdragen en belastingen betalen. Contractuelen krijgen geen aanvullend pensioen om hun relatief lage wettelijke pensioen te compenseren, zoals dat in veel privébedrijven wel bestaat. De lokale besturen in Vlaanderen

starten dit jaar als eerste overheidsinstantie wel met een aanvullend pensioen voor hun contractuele personeelsleden. Bij de Vlaamse overheid is daar voorlopig nog geen sprake van. Het staat wel op het verlanglijstje van de vakbonden voor de komende sectorale onderhandelingen, maar de vraag is of er in deze tijden van besparing geld voor is.

Contractuelen krijgen meer bescherming

Het is gelukkig niet al kommer en kwel voor contractuelen. Sommige zaken komen voordeliger uit:

- Een aantal arbeidsvoorwaarden staan op papier in het arbeidscontract, en die mogen niet zonder uw toestemming gewijzigd worden. Zo kun je als contractueel niet zomaar naar een andere standplaats overgeplaatst worden, omdat dat een inbreuk op een bepaling in het contract betekent. Statutairen kunnen in principe wel zonder inspraak naar een andere standplaats overgeheveld worden, want zij hebben geen arbeidscontract.
- De proeftijd voor contractuelen kan korter zijn dan voor statutairen. Een statutair in niveau D moet bijvoorbeeld 4 maanden proeftijd doen. Voor een contractueel in niveau D kan de proeftijd hooguit 14 dagen duren - als het om een job als arbeider gaat.
- Soms hebben contractuelen een beter loon dan hun statutaire collega's. Hooggekwalificeerde contractuelen kunnen onderhandelen over hun loon, en zo een mooiere deal uit de brand slepen.
- Contractuelen van een lager niveau krijgen in het begin van hun loopbaan een hoger nettoloon dan hun statutaire collega's. Dat komt omdat lage lonen minder RSZ-bijdragen moeten betalen en dus netto meer overhouden. Maar die lageloon-regeling geldt niet voor statutaire ambtenaren.

3

Meer uitkeringen

Lang ziek zijn is geen goede financiële zet voor contractuelen. Statutairen krijgen tijdens hun ziekte hun volledige loon doorbetaald, maar contractuelen vallen na een aantal dagen gewaarborgd loon terug op een uitkering van het ziekenfonds. En die is lager: eerst bedraagt die uitkering nog 60 % van het loon, later kan dat tot 40 % dalen. Een contractuele bediende valt na 30 ziekte-dagen terug op het ziekenfonds. Iemand met een arbeiderscontract al na de tweede week ziekte, weliswaar tot de dertigste dag met nog een beperkt aanvullend loon van de werkgever. Hetzelfde geldt trouwens voor moederschapsrust en vaderschapsverlof. Statutairen blijven de hele tijd hun volle loon houden, terwijl contractuelen op een uitkering van het ziekenfonds terugvallen. Al geeft de Vlaamse overheid bij moederschapsrust een supplement om het loonverlies te compenseren.

4

Meer verlof

Contractuelen hebben niet dezelfde verlofmogelijkheden als statutairen. Zo kan een contractueel minder onbetaald verlof nemen. Een statutair kan tot vijf jaar onbetaald verlof nemen, gespreid over zijn loopbaan (al zijn vier jaar daarvan een gunst). Voor contractuelen is dat beperkt tot één jaar. Loopbaanonderbreking is voor contractuelen altijd een gunst. De baas kan zo'n verzoek dus altijd weigeren. Voor statutairen is loopbaanonderbreking in vele gevallen een recht, en kan de chef het verzoek dus niet weigeren. Speciale loopbaanonderbrekingen, zoals ouderschapsverlof of palliatief verlof, zijn altijd een recht, zowel voor contractuelen als voor statutairen. Verder zijn ook de meeste vormen van verlof voor opdracht alleen voor statutairen mogelijk. Contractuelen kunnen er alleen gebruik van maken om op een kabinet of in een politieke fractie te gaan werken.

Tot slot is ook verlof voor deeltijdse prestaties niet bedoeld voor contractuelen. Dat verlof is in het leven geroepen om parttime werken voor statutairen mogelijk te maken. Statutaire functies zijn in principe altijd voltijds. Voor contractuelen gelden de regels uit de privé: parttime werken is in principe altijd mogelijk, maar dan moet het in je contract vastgelegd zijn. En moet je baas er ook mee akkoord gaan. Als je als contractueel een flexibele baas hebt, is er trouwens méér mogelijk dan wat er in het personeelsstatuut staat. Bijvoorbeeld je arbeidsovereenkomst een tijdlang opschorten, en zo toch meer 'onbetaald verlof' genieten.

5

Meer promotie

Contractuelen kunnen niet bevorderd worden zoals statutairen. Zo is een bevordering van de graad van medewerker naar de graad van hoofdmedewerker alleen voor statutairen weggelegd. Het is voor contractuelen wel mogelijk om te solliciteren naar betere jobs binnen de Vlaamse overheid. In zijn beleidsnota spreekt Vlaams minister van Bestuurszaken Geert Bourgeois letterlijk over meer bevorderingsmogelijkheden voor contractuelen. Misschien wordt dit wel het eerste verschil dat verdwijnt.

6

Meer werkzekerheid

Veel contractuele collega's hebben een vervangingscontract, of zijn voor een tijdelijke opdracht aangeworven.

Meestal moeten ze na een tijdje op zoek naar nieuw werk.

Maar ook wie een contract van onbepaalde duur heeft, kent minder werkzekerheid dan zijn statutaire collega's. Het is immers makkelijker om een contractueel te ontslaan. Net als in de privésector volstaat het bij een contract van onbepaalde duur om een opzegtermijn of opzegvergoeding te geven. Statutairen daarentegen mogen maar in een beperkt aantal gevallen ontslagen worden, en er gaat een heuse interne procedure aan vooraf. Binnen de Vlaamse overheid geldt verder de regel dat een contractueel al na één negatieve evaluatie ontslagen kan worden, terwijl dat bij een statutair pas kan na twee opeenvolgende negatieve evaluaties.

DE TOP 10

Waar werken de meeste contractuelen?

De Lijn	8487
VDAB	3364
Agentschap voor Facilitair Management (AFM)	599
Kind en Gezin	589
Jongerenwelzijn	482
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)	476
OPZC Rekem	436
OPZ Geel	393
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)	360
Bloso	353

9 feiten over contractuelen

- 1** De **meerderheid van de 13-lezers is contractueel!** Volgens een telling op 30 juni 2009 bent u met meer dan 20 000 contractuelen, tegenover slechts een goede 17 000 statutairen. Samen 37 000 personeelsleden.
- 2** Een heel grote groep zit bij **De Lijn**, waar **alle 8487 personeelsleden contractueel** zijn. Dat komt omdat De Lijn haar arbeidsvoorwaarden vastlegt volgens de regels van de privé. Bij de **VDAB** zitten **3364 contractuelen**, onder andere al het instructiepersoneel. Verder tellen ook het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) en Kind en Gezin veel contractuele collega's: 599 bij AFM en 589 bij Kind en Gezin.
- 3** De **privaatrechtelijke agentschappen** volgen alle **regels uit de privé** en kunnen alleen contractuele personeelsleden aanwerven. In sommige, zoals vzw VLAM, werken toch een aantal statutaire ambtenaren: dat zijn eigenlijk collega's die **gedetacheerd** zijn uit een andere entiteit.
- 4** Sinds 2004 is het **aandeel contractuele personeelsleden gestegen van 50 naar 55 %**. Dat valt voor een groot deel te verklaren door de sterke personeelsstijging bij De Lijn, waar alle collega's contractueel in dienst zijn.
- 5** In de zogenaamde ministeries, dat zijn de departementen en agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, is slechts één derde van de collega's contractueel. In de **agentschappen met rechtspersoonlijkheid is twee derde contractueel** (of de helft, als je De Lijn niet meerekent). Niet toevallig hoeven de ministeries zelf niets te betalen voor de pensioenen van de statutaire ambtenaren, terwijl de andere agentschappen daarvoor wel een extra bijdrage moeten betalen.
- 6** In principe zouden **contractuelen een uitzondering** moeten zijn. Volgens het personeelsstatuut mogen er alleen maar contractuelen aangeworven worden voor vervangingsopdrachten of tijdelijke en uitzonderlijke personeelsbehoeften. Er is ook een lijst met bijkomende en specifieke opdrachten die voor contractuelen bedoeld zijn, zoals **keuken- en schoonmaakpersoneel**, maar ook **gezinsondersteuner** bij Kind en Gezin of **redder** in een Bloso-centrum. Ook hooggekwalificeerde functies zoals **ICT-managers** kunnen contractueel ingevuld worden.
- 7** Twee jaar geleden startte een reeks **generieke proeven** voor contractuelen die statutair willen worden. Wie slaagt voor de generieke proef, kan vanaf dan solliciteren naar statutaire vacatures. De bedoeling was om alle proeven tegen eind 2009 achter de rug te hebben, maar dat is niet gelukt. In 2008 vonden de proeven voor niveau C en D plaats en op dit moment lopen de proeven voor niveau B. Later volgt nog een proef voor niveau A, en daarna komt er voor elk niveau een tweede kans met een nieuwe reeks proeven.
- 8** De **vakbonden** zijn altijd voorstander geweest van statutaire benoemingen voor iedereen. Daarom ijverden ze er vooral voor om contractuelen statutair te maken. Maar tegenwoordig verschuift het accent: in hun eisenbundel voor de komende sectorale onderhandelingen vragen ze ook een **aanvullend pensioen voor contractuelen** en de mogelijkheid om naar een hogere salarisschaal te stijgen na een aantal jaren dienst.
- 9** **Vlaams minister van Bestuurszaken** Geert Bourgeois neemt zich in zijn beleidsnota voor de komende vijf jaar voor iets te doen aan het verschil tussen statutairen en contractuelen: "De arbeidsvoorwaarden tussen statutaire en contractuele personeelsleden zullen stapsgewijs en in beide richtingen naar elkaar toe groeien. Zo zullen contractuele personeelsleden **bevorderingsmogelijkheden** krijgen zoals momenteel al het geval is bij de lokale besturen." **13**

“Bij competitiewedstrijden is er altijd een dokter in de buurt”

Kobe Vanden Meerschaut (boven) leert nu de basistechnieken van *Mixed Martial Arts* en wil binnen twee jaar deelnemen aan competities

Voor deze aflevering van onze passies-reeks gingen we op zoek naar ambtenaren die net dat stapje verder gaan in het sporten. Voor sommigen valt het onder de noemer 'extreem', voor hen is het echter een sport zoals een andere. Klaar voor een shot adrenaline?

FILIP DE MAESSCHALCK

Mixed Martial Arts

Je zou het **Kobe Vanden Meerschaut (19)** niet onmiddellijk nageven als je hem ziet als onthaalbediende in het Phoenix-, Boudewijn- of Ellipsegebouw in Brussel, maar deze kerel leeft zich graag uit in *Mixed Martial Arts* (MMA). “Na negen jaar basket moest ik na een knieblessure op zoek naar een andere manier om mijn conditie op peil te houden. Dat werd deze vechtsport. MMA is een mix van een staand gevecht met een grondgevecht en technieken uit het worstelen, judo, (kick)boksen en jiu-jitsu. Er is redelijk veel toegelaten, gaande van stoot- en traptechnieken, over elleboog- en kniestoten tot klem- en wurggrepen. Wie zijn tegenstander knock-out slaat of hem doet opgeven, wint”, vat Kobe rustig samen. “Ik leer al een halfjaar de basistechnieken aan en zou binnen een jaar of twee graag in competitie uitkomen. Nu sta ik viermaal per week in de boksring.” Kobe betreurt de taboesfeer die er rond deze extreme sport hangt. “MMA wordt niet aanvaard omdat het er zo ruw uitziet. Het is wel zo dat de vechters vaak gehavend uit de strijd komen, maar er zijn nog nooit doden gevallen, wat van het boksen niet gezegd kan worden. Bovendien zijn

de beoefenaars van MMA uiterst gedisciplineerd, beschikken ze over een uitstekende conditie en kunnen ze heel wat incasseren. Bij competitiewedstrijden is er trouwens altijd een dokter in de buurt van de ring. Nee, ik zie het als een perfecte uitlaatklep voor de energie die ik in mijn dagelijkse job niet kwijt kan", lacht hij. Wie de balie zonder geldig toegangsbewijs voorbij wil, is dus gewaarschuwd.

Marathonmountainbiken

Eric Dominicus (51) werkt als technisch bediende bij de dienst Gebouwen van De Lijn in Antwerpen en heeft zijn hart verloren aan marathonmountainbiken. "Ik ben begonnen als motorcrosser in de 500cc-klasse, maar ben na mijn huwelijk overgestapt op het mountainbiken. Het verschil met de gewone mountainbikewedstrijden op een afgesloten parcours is de afstand die je aflegt, van 60 tot 160 kilometer. Je zit dan tussen 5 en 15 uur op de fiets: klimmen, dalen, door modder, over rotsen en boomwortels ... Je moet dus je krachten doseren." Eric werkt vier

"De afstand tussen mijn woonplaats en mijn werk, dagelijks zo'n 50 kilometer, leg ik af met mijn koersfiets"

ERIC DOMINICUS (51)

vijfde en gebruikt zijn vrije tijd om zichzelf en zijn materiaal in optimale conditie te houden. "De afstand tussen mijn woonplaats en mijn werk, dagelijks zo'n 50 kilometer, leg ik af met de koersfiets. Ik train ook vaak op de rollen, en op mijn vrije dag trek ik er met de caravan op uit om wedstrijden te rijden. Ook de vakanties met mijn vrouw staan in het teken van mijn passie."

"Ik ben ooit in een afdaling tegen een dranghek gevlogen en daar heb ik twee ingedeukte ruggenwervels aan overgehouden." Toch benadrukt Eric dat het hem niet om de competitie te doen is. "Tijdens die lange tochten geniet ik telkens van de natuur, de stilte en de omgeving. Maar dat wil niet zeggen dat ik niet trots ben op mijn

overwinning in de categorie 50+ tijdens de East Belgian Bikers Trofee", besluit hij met een knipoog.

Survivalrun

"De eerste keer liep ik meer rond met mijn trainingsbroek op mijn hielen dan wat anders!" blikt **Philippe Moonen (48)** terug op zijn eerste survivalrun. Gedurende de week werkt hij als administratieve en logistieke medewerker bij de DAB Loodswezen in Zeebrugge (Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust), maar tijdens het weekend laat hij regelmatig zijn

"Je eigen lichaam en grenzen kennen is de basis voor een goed sportman"

PHILIPPE MOONEN (48)

duivels los tijdens een loodzware loopwedstrijd met hindernissen. "Het was een badmintoncollega die me ooit voorstelde om dat eens uit te proberen. Gelukkig was ik een geoeffend loper, maar een lycrabroek en wat thermisch ondergoed had ik die eerste keer wel kunnen gebruiken", lacht hij. Een halve survivalrun is 16 kilometer lang en loopt over beken en grachten. Ondertussen moeten er zo'n 40 à 50 hindernissen overwonnen worden, gaande van een balk op twee meter hoogte tussen twee bomen, over een klimtouw in een boom, tot een glibberige passage onder een boomstam over een beek. En als dat nog niet gek genoeg klinkt, moeten de deelnemers vaak ook over een bepaalde afstand een stuk boomstam of kasseien meesleuren. "Het is afzien en daarna je wonden likken, maar het gevoel om zonder straftijd aan te komen is onbeschrijfelijk! Alles heeft te maken met techniek. Ik train vaak op het lopen, en elke zondag ook op het nemen van hindernissen. Op den duur zweef je als het ware over de obstakels. Je eigen lichaam en grenzen kennen, is de basis voor een goede sportman", eindigt Philippe filosofisch. En dat bij hem die grenzen nog verder kunnen worden afgetast, mag duidelijk zijn. Hij is namelijk als reservist bij Defensie ook een fervente biatleet in militaire zevenkampen.

Kitesurfen

Niek Verslijpe (32), brandweerman op de luchthaven van Oostende (Departement MOW), zoekt zijn kicks op het water. "Ik raakte zo'n 8 jaar geleden gefascineerd door het kitesurfen. Toen waren er nog geen scholen en heb ik alles op mijn eentje geleerd, eerst op het droge en daarna op het water. Het belangrijkste is dat je eerst de bewegingen van je vlieger, of kite in het Engels, leert kennen. Op het strand leerde ik links en rechts sturen. Veel beginners willen meteen het water op, maar hebben de techniek niet onder de knie en dat kan desastreuze gevolgen hebben. De lijnen waar de vlieger aan hangt, zijn vlijmscherp. Als de wind daaraan rukt, kun je je vingers verliezen. Belangrijk is ook de grootte van je vlieger te kiezen afhankelijk van de windsterkte. Wie met een onaangepaste kite het water op gaat, kan wel eens sneller op het strand terugbelanden dan hij zelf wil." Niek houdt van de spectaculaire kant van het kitesurfen. "Ik doe vooral aan *freestylen*: ik wil zo veel mogelijk, zo hoog mogelijk en zo lang mogelijk de lucht in", lacht hij. "De

"Op het strand leerde ik links en rechts sturen"

NIEK VERSLIJPE (32)

waveriders blijven met hun plank op het water en *speedkitters* halen makkelijk 80 km per uur maar dat is minder mijn ding." Dat de windsurfers vaak commentaar hebben op zijn sport, kan hij begrijpen. "Ik geef toe dat het traditionele surfen veel moeilijker is, maar ik verkies de sensatie in de lucht!" Misschien ziet hij te veel vliegtuigen op zijn werk ...

13

OPROEP

Voor een volgende aflevering zijn we op zoek naar verwoede verzamelaars. Hebt u een collectie van champagnekurken, actiefiguren, koekjesdozen of iets anders? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be.

“Werkzekerheid is erg

belangrijk. Je zult nu maar 55 zijn en bij Opel werken”

Hedwig Van der Borgh (59)

- ✓ Secretaris-generaal
- ✓ Departement Financiën en Begroting (FB, 130 personeelsleden)
- ✓ Het departement ondersteunt het beleid inzake financiën, begroting en fiscaliteit. Het maakt de begroting en begrotingsakkoorden op en is verantwoordelijk voor het financiële beheer: de kas, de schulden en de waarborgen
- ✓ Burgerlijk ingenieur Elektronica (UGent), master Public Administration (Solvay-instituut), postgraduaat vastgoedmanagement
- ✓ Geboren in: Aalst
- ✓ Werkt in: Brussel
- ✓ Woont in: Brussel
- ✓ Ambtenaar sinds: 1975
- ✓ Getrouwd met Germaine, vader van twee zonen: Koen (33) en Hans (30)
- ✓ Zegt: “Mijn leven bestaat puur uit toevalligheden. De dingen vallen voor mijn voeten en ik raap ze al dan niet op”

Erwin Rijckmans (55)

- ✓ Boswachter regio Meerdaal
- ✓ Agentschap voor Natuur en Bos (ANB, 819 personeelsleden)
- ✓ Het Agentschap voor Natuur en Bos zorgt voor het beleid, het duurzame beheer en de versterking van natuur, bos en groen in Vlaanderen
- ✓ Diploma humaniora, getuigschrift Bosbouwbekwaamheid
- ✓ Geboren in: 1954
- ✓ Werkt in: Vaalbeek (Vlaams-Brabant), verantwoordelijk voor een gebied van Vilvoorde tot Tremelo
- ✓ Woont in: Nieuwenrode (Vlaams-Brabant)
- ✓ Ambtenaar sinds: 1972
- ✓ Getrouwd met Gisela, vader van één zoon: Jonas (28)
- ✓ Zegt: “Ik heb mijn oude jongensdroom waargemaakt”

Hedwig Van der Borgh en Erwin Rijckmans zijn elk al zo'n 35 jaar 'in dienst', maar kwamen elkaar pas een paar jaar geleden tegen in de avondschool. Daar volgden de secretaris-generaal van het Departement Financiën en Begroting en de boswachter samen met hun respectieve echtgenotes Spaanse les. Behalve collega's bleken de twee ook latino-aficionados. Normaal gaan hun gesprekken alleen daarover, maar voor 'Beste vrienden, beste collega's' praten ze ook over werkzekerheid, zondagskinderen, jongensdromen, schulden maken bij Vlaamse Monegasken, witte kinderbossen en ... mandarijnen.

FRANK WILLEMSE EN LEEN DE DYCKER

Op de nieuwjaarsreceptie van het Departement Financiën en Begroting deelde secretaris-generaal Van der Borgh twaalf kilo mandarijnen uit. Niet zomaar mandarijnen. “Mijn vrouw, mijn secretaresse en ikzelf zijn 's morgens met Ryanair naar Girona vertrokken. We hebben daar mandarijntjes geplukt en zijn dadelijk met het vliegtuig teruggekeerd zodat we ze op de middag op de receptie uit konden delen”, vertelt Hedwig Van der Borgh alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Dat hij gaat bungeejumpen in het kader van een wervingscampagne voor de Vlaamse overheid vindt hij evenmin opmerkelijk. “Ik dacht dat we daar met twintig topambtenaren zouden staan. We waren maar met twee, en die andere had - denk ik - echt schrik. Chapeau voor mijn collega (*John Vanacker van OPZC Rekem, red.*) dat hij toch heeft gesprongen”, klinkt het. Een chapeau voor hemzelf vindt hij niet nodig. Ook zwaait hij alle lof weg voor de 80 kilometer tussen Brussel en Gent die hij en een twintigtal collega's in Siberische koude te voet hebben afgelegd voor Music for Life, georganiseerd door Studio Brussel.

HEDWIG: “Ik vind dat allemaal niet zo opzienbarend. Ik ben een paar jaar geleden ook de Kilimanjaro (*Afrika's hoogste top, 5892 meter, red.*) opgewandeld, samen met mijn vrouw en twee zonen. Ook als je ouder wordt, moet je uitdagingen blijven zoeken. Meer is dat niet.”

ERWIN: “Dat is waar. Je mag niet blijven stilzitten. Daarom gaan mijn vrouw en ik ook zo veel mogelijk op reis, het liefst naar Zuid- en Midden-Amerika. We reizen daar graag rond met het openbaar vervoer en we slapen bij voorkeur in *casas particulares*. Dat is altijd een beetje avontuur, hé.”

Bent u daarom Spaanse les gaan volgen? Om op reis en avontuur te gaan?

ERWIN: “Mijn vrouw was al een tijdje Spaans aan het leren en ik was het beu haar steeds het woord te laten voeren en er niks van te verstaan. En ik vind het leuker om naar de avondschool te gaan dan voor de televisie te zitten.”

HEDWIG: “Mijn vrouw en ik zijn Spaans beginnen te leren omdat we als gastgezin een stel Argentijnen opvingen, allemaal knappe jongens die bovendien tango dansten. Mijn vrouw vond Spaans onmiddellijk een fantastische

Hedwig Van der Borgh: "We hadden plots 3,5 miljard euro nodig om KBC te redden, maar het was al van 1996 geleden dat we nog een lening voor de Vlaamse overheid hadden gesloten. We hadden niemand hier die daarin nog actief was"

taal en is het meteen gaan studeren. Ik ben gevolgd."

De avondschool is op dinsdag en begint om 18.30 uur. Zijn jullie altijd op tijd?

ERWIN: "Zo nu en dan komt Hedwig niet opdagen of is hij te laat. Dan zit hij met een crisis die moet worden opgelost."

HEDWIG: "Ik weet nog goed dat ik op 22 januari 2009 - die datum vergeet ik nooit - in de les zat toen er een oproep op mijn gsm binnenkwam en ik onder mijn voeten kreeg omdat ik mijn toestel had laten aanstaan. 'Je moet dringend naar Brussel komen want we hebben jou, een advocaat en een financieel adviseur nodig: KBC moet worden gered', was de boodschap. Ik heb toen snel een marktbevraging gedaan en enkele - ten minste drie - kantoren afgebeld met de vraag of ze een paar uur later op het Martelaarsplein konden staan en wat hun tarieven waren."

"Ik heb altijd geluk. Ik ben een zondagskind"

HEDWIG VAN DER BORGH

U moest toen 3,5 miljard vinden om de steun aan KBC te kunnen financieren. Waar hebt u dat geld gevonden?

HEDWIG: "Het was al van 1996 geleden dat we nog een bancaire lening voor de Vlaamse overheid hadden gesloten. We hadden hier niemand die zich daarmee bezighield. Vandaar dus de nood aan juridische en financiële adviseurs op dat moment. We hebben dat geld geplaatst bij grote, private beleggers - pensioenfondsen en verzekerings-

maatschappijen - en ook een beetje exotisch: in Monaco, dus mogelijk bij Vlamingen die daar wonen, een deel in Abu Dhabi enzovoort."

Waarom zijn jullie indertijd ambtenaar geworden?

ERWIN: "Ik ben onmiddellijk na mijn humaniora bij 'de staat' gaan werken. Ik had niet zo veel keuze. Het was begin jaren zeventig, de economie draaide vierkant. Mijn ouders waren landbouwers en we waren thuis met vier. Verder studeren was niet zo evident en het bedrijf overnemen was ik niet van plan. Een job bij de staat was een goed alternatief."

HEDWIG: "Ik had eerst een universitaire carrière in gedachten, maar toen dat niet doorging, heb ik de eerste de beste job als programmeur aangenomen. Dat bleek me goed te bevallen. Maar toen moest ik kiezen tussen werk en liefde."

En u hebt gekozen voor ...

HEDWIG: "... de liefde. Mijn vrouw kreeg de kans een apotheek over te nemen. Ik werkte toen voor een Amerikaans bedrijf en om er carrière te kunnen maken moest je vrijwel zeker naar de Verenigde Staten. Dat was niet te combineren met zo'n apotheek. Dus ben ik hier gebleven en voor zekerheid gegaan. Mijn vader - die zelf bij de Spoorwegen werkte - had gehoopt dat ik hem zou volgen, maar ik ben uiteindelijk voor het Ministerie van Economische Zaken gaan werken."

Kwam het beeld dat u had van de overheid overeen met wat u voor ogen had?

HEDWIG: "Ik herinner me vooral dat ik als jonge kerel onverantwoord veel verantwoordelijkheid kreeg. Ik moest

beoordelen of projecten in aanmerking kwamen voor financiering. Dat ging al gauw over bedragen van 300 of 400 miljoen oude Belgische frank. Ik moest mijn beslissingen wel voorleggen aan mijn directeur, maar die zette zijn handtekening en keek er verder niet naar."

U ging indertijd ook over import uit en export naar communistische landen. Woog die verantwoordelijkheid zwaar?

HEDWIG: "Wij moesten beoordelen of systemen en machines konden worden gebruikt voor bewapening. Dat deden we op basis van allerlei richtlijnen vanuit de Cocom, een organisatie opgezet door de Verenigde Staten, binnen de toenmalige 'Koude Oorlog-strategie'. Herinnert u zich nog de geruchtmakende zaak over de uitvoer van de grote freesmachines van Pegard, die gebruikt werden in de toenmalige Sovjetmilitaire fabriekscomplexen? Bijna gelijktijdig waren er problemen met de uitvoer van hun isostatische persen. Eigenlijk waren dat machines om bougies mee te produceren, maar achteraf bleek dat je er het thermische schild in kernraketten mee kon maken."

Kreeg u daarvoor op uw kop?

HEDWIG: "Ik en anderen."

We gaan er niet van uit dat u de ene blunder na de andere opstapelde, want u bent later op een kabinet beland. En u hebt carrière gemaakt in de ambtenarij.

HEDWIG: "Mijn leven bestaat puur uit toevalligheden. De dingen vallen voor mijn voeten en ik raap ze al dan niet op. Ik ben iemand die altijd geluk heeft, een zondagskind."

Erwin Rijckmans: "Ik ben een van de boswachters die de voorbije jaren de meeste nieuwe bossen heeft aangeplant. Zo heb ik de beplanting van het vliegveld van Grimbergen opgevolgd en regel ik nu ook de compenserende bebossing voor het verdwijnen van het Witte Kinderbos langs de E19"

ERWIN: "Ik ben begonnen als operateur-mechanograaf bij Openbare Werken. Ik moest daar een van de eerste computers bedienen: die was een zaal groot en omdat alles met lampen werkte, was er nog een dubbel zo grote kamer voor de koeling. Die computer werkte met ponskaarten en met ponsbanden. Ik moest voortdurend sleuren met dozen ponskaarten. Daarna ben ik naar de Waterwegen getrokken en via het hoofdbestuur bij de dienst Hydrologie terechtgekomen. Dan ben ik les gaan volgen op zaterdag om een getuigenschrift Bosbouwbekwaamheid te behalen. Wonder boven wonder was ik geslaagd en ben ik boswachter kunnen worden, op mijn veertigste."

Was dat een oude jongensdroom die uitkwam?

ERWIN: "Ik had als kind het idyllische beeld van een boswachter die met het geweer op de schouder door de bossen liep en konijnen schoot."

HEDWIG: "Dat klinkt als de jongensdroom van een stroper."

ERWIN: (lacht) "Niet schieten om te schieten en om de konijnen te verkopen of op te eten. Wel om ervoor te zorgen dat de soort binnen de perken werd gehouden."

En kwam dat idyllische beeld enigszins overeen met de werkelijkheid?

ERWIN: "Het is meer dan dat. Zeker vroeger toen je als boswachter nog een allrounder moest zijn. Nu is de job opgesplitst in drie functies - beleid, natuurinspectie en beheer - en houdt een boswachter zich in principe nog maar met een van die dingen bezig. In mijn geval is dat het beheer van de openbare

en domeinbossen: kapregelingen treffen, bomen merken, beplantingsplannen maken, bestekken voorbereiden, controle uitvoeren op werken ... Ik durf trouwens te zeggen dat ik een van de boswachters ben die de voorbije jaren voor de meeste nieuwe bossen heeft gezorgd. Zo heb ik de beplanting van het vliegveld van Grimbergen opgevolgd en regel ik nu de compenserende bebossing voor het verdwijnen van het Witte Kinderbos. Dat zijn dingen waar ik trots op ben."

"Als je ouder wordt, mag je niet blijven stilzitten"

ERWIN RIJCKMANS

Moeten jullie hard werken?

ERWIN: "Officieel werk ik 38 uur, maar vaak is het meer. Soms heb je avondvergaderingen of bellen mensen je pas 's avonds omdat ze je overdag niet kunnen bereiken."

HEDWIG: "Werk ik hard? Nee, ik heb goede medewerkers die veel van mijn werk overnemen. Ik kom hier rond acht uur aan en ga naar huis tegen een uur of negen. Dan doe ik echt niks meer. Want als ik mijn werk thuis niet afblok, bouw ik stress op. Daarom moet ik minstens één keer per week fysiek bezig zijn, om te ontladen. En dus loop ik 's zaterdags elke keer opnieuw de 20 kilometer van Brussel, tenminste als het niet te hard regent of stormt. 's Zondags durf ik wel eens een dossier boven te halen, maar ik probeer dat te beperken. Zeker tegen het einde van het jaar leun

ik tegen de grens van mijn mogelijkheden aan. Voor de meeste collega's is het rustig die laatste weken, voor ons departement niet. Tegen het einde van het jaar stapelen de spanningen zich in mij op en uit zich dat fysiek. Ik kan me amper een nieuwjaarsfeest herinneren waar ik niet ziek was en in bed moest kruipen omdat ik onwel was."

Als u op die manier werkte, kon u dan tijd maken voor uw kinderen?

HEDWIG: "Als ik mijn leven ooit zal over-schouwen, zal dat een van mijn pijnpunten zijn. Mijn fantastische vrouw heeft dat allemaal opgevangen. Zelfs als ik nu kleinkinderen zou hebben, zou ik voor hen ook geen tijd hebben."

Verdienen jullie genoeg?

ERWIN: "Ik mag niet klagen. Ik heb netto zo'n 2000 euro, dankzij mijn anciënniteit en premies, zoals een bureauvergoeding omdat ik ook thuis werk."

HEDWIG: "Ik denk dat ik netto rond de 4700 euro zit, mandaattoelage inbegrepen. Ik vind dat zelf veel. Zeker omdat ik als ambtenaar werkzekerheid heb."

ERWIN: "Dat is ook voor mij erg belangrijk. Je zult nu maar 55 zijn en bij Opel werken. Kom dan nog maar eens elders aan de bak."

Het pensioen nadert voor u beiden. Bang voor het zwarte gat?

HEDWIG: "Ik weet nu al dat het wel zal meevallen. Zoals alles meevalt wat mij al overkomen is."

ERWIN: "Het is voor mij nog ver weg, maar ik weet wat ik dan wil doen: veel op reis gaan naar Latijns-Amerika."

i Buen viaje. Muchas gracias!

13

Cultureel carnaval

Als alles goed gaat, komt Aalst Carnaval dit jaar terecht op de Represen-tatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van de UNESCO, iets wat het carnaval in Binche, de reuzen van Dendermonde en Mechelen en de Heilig-Bloedprocessie van Brugge al eerder is gelukt. Een plaats op die lijst is vooral symbolisch belangrijk en wie erop komt te staan, mag rekenen op heel wat internationale aandacht.

Het zijn de collega's van Kunsten en Erfgoed die samen met FARO (het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed) de stad Aalst hebben begeleid zodat de Vlaamse overheid het dossier kon indienen bij de UNESCO. In Aalst kunnen ze dus allicht vanaf 2011 ook officieel cultureel verant-word carnaval vieren.

Foto: Thomas Vanhaute

Pakken we

Fraude bij Toerisme Vlaanderen: drie personeelsleden ontslagen

Gerecht tackelt corruptie in Vlaanderen

1 Onderzoeken naar omkooppraktijken van tientallen ambtenaren | Aannemers praten ambtenaren aan de galg

Fraude in Vlaams Huis in New York

ANALYSE
LARS BOVÉ

Na de stortvloed van corruptieschandalen in Wallonië is nu het noorden van het land aan de beurt. Een tiental ambtenaren uit Vlaanderen kreeg gisteren speurders over de vloer. Maar er is meer, veel meer. Er zijn aanwijzingen dat een veelvoud van ambtenaren al jaren corrupt is.

Bij het gend. Crevits voert controle op Wegen en Verkeer op

die al maandenlang was voorbereid in samenspraak met het federaal parket en de Centrale Dienst ter Bestrijding van de Corruptie (CDBC) van de federale politie. Overal dezelfde aanpak. De speurs-
ders wachtten te ambleren op hun werkplaats op. Ter plekke werden documenten en computerbe-
standen in beslag genomen. Daarna waren de privéwoningen aan de beurt. En dan was het op naar het
verhoorlokaal.

De Antwerpse rechercheurs trokken naar de Elisabethlei waar de provinciale directie Antwerpen van de Regie der Gewoepen huist. Hier werd de eerste twee ambtenaren van de Regie der Gewoepen, met name op de districtsafdeling in Sint-Niklaas. Een van de twee ambtenaren is al met pensioen.

De andere acties waren gericht tegen Vlaamse overheidsdiensten. De Brugse speurders verhoorden twee ambtenaren die vanuit Oostende instaan voor maritieme werken. Ze maken deel uit van de afdeling Kust van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, dat een onderdeel is van het Vlaams ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken. De Mechelse speurders vatten post in Willebroek aan de maatschappelijke zetel van de Waterwegen & Zeekanaal nv, die ook voor Vlaanderen

vrijgesproken van omkoping

Corruptie bij bouw van scholen

Milieu-inspecteur vrijgesproken van omkoping

Onderwijsambtenaren knoeiden voor 3 miljoen met website

VEEL CHAUFFEURS
VERKOPEN DIENSTEN DOOR

GEKNOEI IN HEEL VLAANDEREN

AMPER ZICHT

De opgeblazen facturen deden
blijkbaar nooit een belletje rink-
len bij de oversten van de verdach-
te ambtenaren. In gerechtelijke
kringen is te horen dat de betrok-
ken diensthoofden nog amper
zich hebben opgelegd de juiste con-
tanten van hun ondergeschikten
aan te rekenen. De ambtenaren
vertrouwden uitleg voor de
overheden. Bijvoorbeeld
omdat de werkdiensten tijtmo
moesten worden uitgevoerd. Soms
worden in de facturen ook werken
vermeld die nooit zijn uitgevoerd.
Allesmaal om het hoge prijskaartje
te rechtvaardigen.

In Leuven en Brussel zijn de ge-

AREN ruptionen hebben
VEN afgerond. In Brussel
PTIE onderzoek dat in januari
son met de aanhouding
directeur-generaal van de
Gebouwen, al anderhalf
De onderzoekesrechter

AMBTENAREN BEKENNEN CORRUPTIE

Twee ambtenaren van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust in Oostende hebben bekentenissen afgelegd in het onderzoek naar corruptie. Het gaat om twee ambtenaren uit het middenkader. Over een termijn van vijf jaar lieten zij zich omkopen in ruil voor onder meer ententies in dure restaurants, reizen en wijn. Ze werden na het verhoor vrijgelaten, maar moeten zich wel ter beschikking houden. Het gerecht viel dinsdag op verschillende plaatsen binnen in Vlaanderen en Brussel. Ze hadden aanwijzingen dat ambtenaren zich hadden laten omkopen door bouwfirmas. Het onderzoek gaat voort. (KLDZ)

fraude goed aan?

Fraude. Ook bij de Vlaamse overheid komt het voor. Maar hebben we de juiste middelen om ertegen op te treden? En kunnen we fraude wel volledig vermijden? 13 stelt de vraag aan enkele hoofdrolspelers en zet op een rijtje waar u terecht kunt als u zelf fraude vaststelt bij uw collega's.

MAARTEN DE GENDT

We hebben een agentschap interne audit, dat onafhankelijk meldingen van fraude of wan toestanden onderzoekt. We hebben een coördinator Integriteitszorg die het integriteitsbeleid binnen de hele Vlaamse overheid op één lijn moet houden. We hebben een deontologische code die duidelijk voorschrijft wat we als ambtenaar wel mogen en wat niet. We hebben een klokkenluidersregeling die bescherming biedt aan collega's die misbruiken aanklagen. En we hebben op maat gemaakte codes en regels voor zogenaamde kwetsbare functies, met onder meer het rotatieprincipe, het principe van de dubbele handtekening enzovoort.

Er zijn zelfs dilemmatrainingen waarin iedere ambtenaar kan leren omgaan met zaken die zich in de grijze zone bevinden, zoals een klant die u uit dankbaarheid een fles wijn cadeau wil geven.

En toch komen er nog steeds gevallen van fraude, schriftvervalsing en andere overtredingen van de regels aan het licht. Soms met een kleine mediastorm tot gevolg. Zo werden bij Toerisme Vlaanderen anderhalf jaar geleden drie collega's ontslagen nadat er geknoei zou zijn vastgesteld bij de toekenning van overheidsopdrachten. De directeur van het Vlaams Huis in New York moest opstappen omdat hij bepaalde opdrachten zou hebben betaald die werden uitgevoerd door een eigen bedrijfje. Een vergelijkbaar geval leidde eerder al tot ontslag van twee collega's van Onderwijs én een gerechtelijke veroordeling. Zij zouden opdrachten voor het toenmalige afstandsonderwijsproject BIS door een constructie van

eigen vennootschappen hebben laten uitvoeren. Een zaak waarbij enkele stedenbouwkundige en milieucollega's zich lieten omkopen voor gunstige adviezen voor onder andere bouwvergunningen, bracht in diezelfde periode een hele reeks kleine schandaaltjes bij verschillende West-Vlaamse bedrijven en gemeenten aan het licht.

Percentje ontvangen

En dan is er nog de meest verrassende zaak van vorig jaar. In oktober en november deed de politie een reeks huiszoekingen bij een aantal ambtenaren van Waterwegen en Zeekanaal, het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (AMDK) en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV). Zij zouden jarenlang een 'percentje' ontvangen hebben bij de toekenning van kleinere overheidsopdrachten, zoals het aanbrengen van wegmarkeringen. Opmerkelijk is dat ook de grote baas van Wegen en Verkeer, administrateur-generaal Chris Caestecker, de speurders over de vloer kreeg. Hij is sindsdien niet officieel in verdenking gesteld, maar nam twee weken later wel de beslissing om vroeger dan gepland met pensioen te gaan. De huiszoekingen waren een uitloper van een grootschalig corruptieonderzoek bij de federale Regie der Gebouwen

"Nu denk ik: als ik vooraf had geweten hoe het zou lopen, dan had ik gewoon mijn mond gehouden"

ANONIEME GETUIGE

– een aantal aannemers zou toen bekend hebben dat ze ook een aantal Vlaamse en Brusselse ambtenaren geld of cadeautjes hadden toegestopt. Het onderzoek loopt nog steeds.

Veel geld

Bij veel van die zaken heeft ook het agentschap Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) een intern administratief onderzoek uitgevoerd – of een forensische audit, zoals dat heet. De auditoren weten dan ook goed welke functies gevoeliger zijn voor fraude dan andere. Manager-auditor Wim De Naeyer legt uit wie het meest moet opletten: "Alle personeelsleden die contact hebben met mensen buiten de Vlaamse overheid en die beslissingen kunnen nemen waar financiële gevolgen aan zijn verbonden, rechtstreeks of onrechtstreeks. Denk bijvoorbeeld aan iemand die overheidsopdrachten kan gunnen of moet toezien op de uitoefening ervan. Ofwel iemand die subsidies kan verstrekken, of die moet controleren of de voorwaarden voor subsidies wel worden nageleefd."

"Zelfs met de beste instrumenten kun je fraude niet helemaal uitsluiten"

KARIEN FROIDMONT,
WAARNEMEND INTEGRITEITSAMBTENAAR

"Dat soort kwetsbare functies komen vooral voor in de beleidsdomeinen Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)", weet waarnemend integriteitsambtenaar Karien Froidmont. "Maar eigenlijk kun je kwetsbare functies overal binnen de Vlaamse overheid vinden. Het hangt af van zoveel factoren: misschien kennen mensen de regels, procedures of normen niet genoeg. Ook sociale druk speelt een rol, net als de mogelijkheden

en verleidingen die er zijn. Wie veel vrijheid heeft in zijn job, bijvoorbeeld omdat hij een hele dag op de baan is, heeft veel meer zelfdiscipline nodig om zich niet te laten verleiden. Op een centrale administratie is er veel meer sociale controle.”

Uniek meldpunt

De integriteitsambtenaar, die officieel ‘coördinator Integriteitszorg’ heet, is de persoon die het integriteitsbeleid binnen de Vlaamse overheid op één lijn probeert te houden. We doen eigenlijk al heel veel om fraude te vermijden en te bestrijden, vindt Karien Froidmont. “De Vlaamse overheid is nog steeds een voorloper: wij hebben al veel meer instrumenten dan bijvoorbeeld de federale overheid. En we zijn meer verantwoordelijkheid verschuldigd dan privébedrijven, die wantoestanden makkelijker binnenskamers kunnen houden. Maar zelfs met de beste instrumenten kun je fraude niet helemaal uitsluiten. De persoonlijke

mentaliteit van iemand speelt ook een rol, en die kun je zelfs met de beste beleidsinstrumenten maar moeilijk veranderen.” Kortom: fraude is nooit helemaal uit te sluiten.

Toch kan het nog beter, klinkt het. Want met al onze verschillende instrumenten en verschillende mogelijkheden om wantoestanden te melden, is het erg moeilijk om de weg te vinden naar de juiste instantie waarbij je kunt aankloppen. Eddy Guilliams, administrateur-generaal van IAVA: “Er is nu nog te veel versnippering. Binnen de Vlaamse overheid zijn heel wat actoren bezig met integriteit en aanverwante aangelegenheden. Hopelijk zullen ze de komende jaren hun kennis en know-how samenbrengen in een uniek meldpunt voor integriteitsschendingen.”

Zo staat het ook expliciet in de beleidsnota van de minister van Bestuurszaken.

Guilliams gaat voort: “Dankzij dat unieke meldpunt zal elke melding door de juiste personen of instanties worden behandeld en gevolgd. Dat creëert meer rechtszekerheid omdat elke klacht dan gelijk wordt behandeld. En hopelijk verlaagt het ook de drempel. Iets aan IAVA of de ombudsman melden is nog altijd een grote stap voor veel mensen, waardoor momenteel heel wat belangrijke informatie de juiste instanties niet bereikt. Wij krijgen per jaar maar zo’n 10 à 15 meldingen binnen, waarvan minder dan de helft voldoende aanknopingspunten biedt om een audit op te starten.”

“Binnen de Vlaamse overheid zijn heel wat actoren bezig met integriteit. Hopelijk zullen ze hun kennis en knowhow samenbrengen in een uniek meldpunt voor integriteitsschendingen”

EDDY GUILLIAMS, ADMINISTRATEUR-GENERAAL VAN IAVA

Onder andere bij het Agentschap Wegen en Verkeer vind je veel kwetsbare functies terug. Met de aanleg en het onderhoud van wegen is dan ook zeer veel geld gemoeid

Heuse zoektocht

Dat het moeilijk is om de weg te vinden naar de juiste persoon, getuigt ook Piet Strick, loods bij het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust. "Al sinds eind 2006 klaag ik aan dat enkele collega's misbruik maken van een systeem met een centrale pot – een soort groepsfonds – waaruit een deel van onze loodstoelagen wordt betaald. Ik ben eerst naar mijn directe chef gestapt, en nadien naar de administrateur-generaal. Die hebben mij nooit echt gehoor gegeven, en toen begon mijn zoektocht elders binnen de Vlaamse overheid: IAVA, de integriteitsambtenaar, de Vlaamse Ombudsdienst, de afdeling Regelgeving (*van het Departement Bestuurszaken, red*), de vakbond ... Van sommige instanties had ik zelfs nog nooit gehoord. Uiteindelijk is er in het sectoraal overleg een nieuwe regeling afgesproken over het gebruik van de centrale pot. Alleen is het wachten tot ze wordt uitgevoerd. Intussen is de sfeer op de werkvloer moeilijker geworden: er zijn nu meer ruzies dan vroeger. Maar toch heb ik er geen spijt van dat ik het gemeld heb."

"Toen mijn chefs geen gehoor gaven, begon mijn zoektocht elders binnen de Vlaamse overheid"

PIET STRICK, LOODS BIJ HET AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST

Weggepest

Zelfs als u wel goed weet waar u terecht kunt, blijft het een moeilijke stap om misbruiken te melden. Een collega die anoniem wil blijven, heeft het zelf meegemaakt: "Bij een selectieprocedure voor de functie van een afdelingshoofd had ik ontdekt dat een extern selectiebureau een negatief assessment voor één kandidaat onder druk van een topambtenaar had omgezet in een positief rapport. Die kandidaat is uiteindelijk ook benoemd. Ik vond dat niet kunnen, maar heb heel lang getobd over wat ik kon doen. Omdat er een hoge ambtenaar bij betrokken was, wist ik dat ik mezelf in de problemen kon brengen. Toch ben ik uiteindelijk naar de vertrouwensper-

soon van onze entiteit gestapt, en heb ik het daarna aan IAVA gemeld. De collega's van IAVA hebben de hele zaak onderzocht, en in hun eindrapport zouden ze ook geconcludeerd hebben dat er onregelmatigheden waren gepleegd. Maar na die audit kreeg ik het gevoel dat men mij pestte. Ik kreeg minder taken toegewezen en de topambtenaar in kwestie maakte zelfs openlijk kwetsende opmerkingen over mij. Het auditrapport hebben ze uiteindelijk naast zich neergelegd.

Intussen ben ik bij een andere entiteit opnieuw begonnen. Ik voel me goed in mijn nieuwe job, maar ik heb ook spijt dat ik mijn vorige job heb moeten opgeven. Nu denk ik: als ik vooraf had geweten hoe het zou lopen, dan had ik gewoon mijn mond gehouden."

 www.vlaanderen.be/integriteit

Waar kunt u fraude melden?

1. Bij uw chef

Misbruiken of nalatigheden moet u onmiddellijk aan uw chef of een hogere leidinggevende melden. In sommige entiteiten zijn er ook afzonderlijke vertrouwenspersonen of meldpunten voor integriteitsschendingen.

2. Bij Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA)

U kunt ook rechtstreeks bij IAVA terecht als u om de een of andere reden niet bij uw chef langsgaat. Dat agentschap voert onafhankelijk interne onderzoeken uit.

Let op: de 300 collega's uit de privaatrechtelijke agentschappen kunnen niet bij IAVA terecht, omdat het agentschap niet bevoegd is voor hen.

 www.vlaanderen.be/doelbewustmanagement

3. Bij de Vlaamse Ombudsdienst

U kunt misbruiken ook rechtstreeks aan de Vlaamse Ombudsdienst melden. De ombudsdienst valt onder het Vlaams Parlement zodat hij onafhankelijk van de Vlaamse Regering en van de Vlaamse overheidsdiensten kan werken.

Als u vreest voor represailles, kunt u daar ook bescherming als klokkenluider aanvragen. U krijgt dan tijdelijk bescherming tegen ontslag en andere tuchtstraffen.

 www.vlaamseombudsdienst.be

4. Bij het Rekenhof

Het Rekenhof is een federale instelling die als externe auditor werkt. Het onderzoekt vooral of overheidsdiensten zuinig met hun middelen omspringen en of ze met die middelen de beleidsdoelstellingen halen.

 www.rekenhof.be

5. Bij de politie of het gerecht

Tot slot kunt u een misdrijf ook aangeven bij de politie, of rechtstreeks bij de procureur des Konings, door een brief te schrijven aan het parket. De adressen van de parketten vindt u op de website.

 www.just.fgov.be

Slik

Slecht nieuws voor onze collega's in Gabon. Sinds begin dit jaar wordt hun lunchpauze ingekort van drie uur tot een halfuur. Bovendien moeten ze hun dagtaak een halfuur vroeger starten: om halfacht in plaats van acht uur. De lange middagpauze was een overblijfsel uit de tijd van de Franse overheersing, maar had een ongunstig effect op het werkritme na de middag. Veel ambtenaren zakten na een uitgebreide maaltijd moe weg in hun bureaustoelen. De regering hoopt met de nieuwe regeling de productiviteit van het ambtenarenkorps wat op te krikken. De ambtenaren zelf zijn niet afkerig van het nieuwe werkschema. Nu kunnen ze om halfvier hun kantoren sluiten en meer tijd doorbrengen bij hun familie. Tenzij ze op café gaan, natuurlijk.

I'll cut back

Arnold Schwarzenegger, gouverneur van de Amerikaanse staat Californië, stelt een loonkorting van 5 procent voor de 200 000 staatsambtenaren voor. Deze extra besparing op de lonen komt bovenop zijn eerdere beslissing om de ambtenaren twee dagen per maand onbetaald te laten werken. Hij waarschuwt dat de staat snel zonder cash zal vallen als de wetgevers de uitgaven niet inperken. Met deze en andere maatregelen wil de governor het hoofd bieden aan een tekort van bijna 20 miljard dollar. De republiek begint aan zijn laatste jaar aan het hoofd van de dichtstbevolkte staat in de Verenigde Staten. Of hij nu zijn beroemde oneliner 'I'll be back' mag gebruiken is nog maar zeer de vraag.

Vermenigvuldigen

Zuid-Koreaanse ambtenaren hebben de opdracht gekregen om zich voort te planten. Het ministerie van Gezondheid heeft beslist dat alle Zuid-Koreaanse collega's wat vroeger naar huis mogen op voorwaarde dat ze tussen de lakens duiken. Het land kampt met een van de laagste geboortecijfers ter wereld, en dus vindt de overheid dat haar eigen werknemers het goede voorbeeld moeten geven.

Inleving

"Je moet als gemeente maar de pech hebben geconfronteerd te worden met een ambtenaar die een andere mening heeft en die koppig doorzet, ook al overschrijdt hij daarmee zijn bevoegdheden. Vele gemeenten moeten plooiën voor de machtspositie van zo'n ambtenaar." Zo klonk VVSG-voorzitter Luc Martens in De Standaard begin februari. Aanleiding voor die uitspraak is een enquête van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten waaruit een groot gevoel van frustratie bij de gemeenten bovenkomt over de betutteling door de Vlaamse overheidsdiensten. Volgens het onderzoek zijn de Vlaamse ambtenaren te veel gericht op details, geven ze alleen advies over hun eigen terrein en gaan ze soms verder dan de bevoegdheid toelaat. Daarom stelt de VVSG voor om inleefstages te organiseren voor de Vlaamse en provinciale administraties. De vereniging wil meer vertrouwen in de lokale besturen en minder 'machtsmisbruik' van de ambtenaren bij een hoger bestuur. Een wederzijdse uitwisseling dan maar?

Integer

De Chinese overheid heeft vorig jaar 106 000 ambtenaren schuldig bevonden aan corruptie. Dat is een stijging van 2,5 procent ten opzichte van 2008. Het aantal ambtenaren dat meer dan 100 000 euro verduisterde, steeg zelfs met 19 procent. Volgens de overheid is deze stijging te wijten aan de strengere controles in haar strijd tegen corruptie.

Overheveling

Vijfenzestig ambtenaren van de FOD Financiën zijn sinds begin dit jaar aan de slag bij de Waalse administratie. De inning van belastingen op kansspelen en de toelating voor verkoop van alcoholhoudende dranken is sinds Nieuwjaar immers een gewestbevoegdheid. Concreet gaat het onder meer om belastingen op gokmachines in cafés en casino's en om weddenschappen op paardenrennen.

Ook bij ons zouden federale collega's komen werken. De Vlaamse Regering wil de inning van de verkeersbelastingen vanaf januari 2011 in eigen beheer nemen en zou de 289 federale ambtenaren die daarvoor instaan op dat moment mee laten overkomen. Maar voor het zover is moet er nog onderhandeld worden over de arbeidsvoorwaarden. Staatshervorming in actie!

CENTRUMVERANTWOORDELIJKE GWENNAN DEKENS VAN DE RAND

“We moeten elke keer serieus werken om de zaal te doen vollopen”

Profiel

Leeftijd 26

Werkt in de Zandloper sinds 2007

Loon 1650 euro netto/maand (+ hospitalisatieverzekering en groepsverzekering)

Niveau loonschaal 5 paritair comité 329.01 (vergelijkbaar met niveau A)

Werkuren variabel, meestal van 9 tot 17.30 uur op gewone dagen. Bij avondvergaderingen of -voorstellingen loopt het al snel uit tot 22 of 23 uur. Tijdens het 'hoogseizoen' van december tot maart werkt ze twee, soms drie avonden per week.

Opleiding Germaanse talen, met aanvullende opleiding Theaterwetenschappen

Woont in Ternat, **werkt in** Wemmel

Komt naar het werk met de wagen

Werkt samen met negen collega's in het gemeenschapscentrum: onthaalmedewerksters Nadine en Inge, stafmedewerker Jeugd en Sport Veerle, technici Antoine, Tom en Paul, en onderhoudsmedewerkers Marie-Thérèse, Pierre en Katleen

Volg de dag van Gwennan →

“Ook op drukke dagen moet ik het overzicht bewaren”

“Is het warm genoeg in de grote zaal?” “Hangen de wegwijzers van de omleiding op?” Terwijl ze oog heeft voor alle details, bewaart centrumverantwoordelijke Gwennan Dekens ook non-stop het overzicht in ‘haar’ Zandloper. Samen met haar collega’s maakt ze vaak lange dagen om de vele lokale verenigingen, bezoekers en artiesten die er neerstrijken, een warm welkom te geven.

PETRA GOOVAERTS

Wat doet gemeenschapscentrum de Zandloper?

“Wij verhuren de negen lokalen en de grote zaal van het centrum vooral aan lokale verenigingen die aangesloten zijn bij de Wemmelse Cultuuraad, zoals het Davidsfonds, de vrouwenvereniging Markant, de gepensioneerdenbeweging Okra en tal van andere sport-, jeugd- en hobbyclubs. Zij komen voor ons op de eerste plaats. We bieden hen een plek om te vergaderen en hun activiteiten te organiseren, en op die manier ondersteunen we het Vlaamse verenigingsleven in deze faciliteitengemeente. Veel mensen kennen ons ook door ons ruime culturele aanbod (34 voorstellingen dit seizoen, red.).”

Waarom sprak de job u aan?

“Ik wou sowieso aan de slag in de socioculturele sector. Zelf voorstellingen kiezen sprak me heel erg aan. Dat ik ook moest leidinggeven, schrikte me in het begin wel af. Het aansturen van alle medewerkers is een belangrijk deel van mijn job. Ik kwam als vijftwintigjarige terecht in een team dat al jaren samenwerkt en dat was wel even spannend. Maar de collega’s hebben mij snel aanvaard. Ik neem de leiding en iedereen verwacht ook dat ik de beslissingen neem. Ik heb voor dit seizoen voor het eerst zelf de programmatie verzorgd met theater, humor, muziek en familievoorstellingen, en dat is een hele evenwichtsoefening. Ik zoek naar klassie-

kers zoals De Nieuwe Snaar, Nicole en Hugo, Johan Verminnen en toeganke-lijke *specialekes*. Echt experimentele dingen kunnen we hier niet brengen. We hebben geen trouw publiek dat elk jaar haast blindelings zijn abonnement vernieuwt. We moeten elke keer serieus werken en promotie maken om de zaal te doen vollopen.”

Wat vindt u het moeilijkste aan uw job?

“Soms is het hier chaotisch. Op drukke dagen, en zeker als er een voorstelling is, duiken er altijd onverwachte dingen op en dan moet ik het overzicht proberen te bewaren. Maar dat variabele is ook net leuk. Ik spring her en der bij om kleine brandjes te blussen, maar ik zie ook veel leuke voorstellingen en ontmoet interessante mensen.”

Hoe houdt u werk en privé in evenwicht?

“Ik heb het er deze week met mijn vriend nog over gehad dat het evenwicht tussen werk en privé op dit moment wat zoek is. We hebben nu drie avonden op rij een voorstelling. Dat zijn dus drie lange werkdagen waarvoor ik in principe geen overuren kan opnemen. Ik word als centrumverantwoordelijke immers geëvalueerd op basis van de verantwoordelijkheid die ik neem en niet volgens de uren die ik presteer. Sinds kort kunnen de medewerkers van het middenkader van de Rand (waar Gwennan toe behoort, red.) ter compensatie voor de overuren wel enkele vrije dagen opnemen. De andere medewerkers van het centrum hebben een andere regeling: zij registreren hun werkuren en kunnen al hun overuren compenseren. Ik plan mijn vakantie afhankelijk van de kalender van de Zandloper en zorg er bijvoorbeeld voor dat er hoogstens één voorstelling in valt, die mijn collega Veerle dan volgt. Ik kan terugvallen op een goed team. Als ik een weekje weg ben, zal de boel hier heus niet instorten.”

 www.dezandloper.be

09:45

Gwennan bereidt in haar kantoor de vergaderingen van vandaag voor.

10:30

Overleg met de organisatoren van de eerste Ierse danswedstrijd in ons land. De mensen van de vzw Dubh Gall zijn verrukt over de zaal ("De houten vloer op het podium is fantastisch, de klank zit heel goed.") en de loges die ze kunnen gebruiken voor hun evenement. Hun bezoek eindigt met het opstellen van een verhuurcontract voor de grote zaal.

12:15

Gwennan luncht met haar collega's in de cafetaria.

13:04

Start van de personeelsvergadering in de eetzaal. Gwennan deelt nieuwtjes mee en stelt extra maatregelen voor om het onthaal beter te beveiligen nadat er onlangs werd ingebroken. Collega Nadine overloopt de werkplanning van de komende weken. Ook de lijst met klussen passeert de revue. "In een ouder gebouw zoals het onze vragen herstellingen veel aandacht", weet Gwennan.

14:35

Tussen het beantwoorden van haar e-mails, regelt Gwennan snel de reservatie van een zaal voor het seniorenfeest.

17:05

Terwijl Gwennan de verhuurcontracten ondertekent en de post nakijkt, informeert ze naar de kaartjesverkoop voor de voorstelling van Nigel Williams. "Die zou ik toch graag uitverkoop", zegt ze.

18:15

Tijdens het avondeten bespreekt Gwennan met Els De Schepper, die vanavond te zien zal zijn in de Zandloper, of laatkomers nog binnen mogen in de zaal. "Laat ze maar binnen tijdens het applaus", stemt Els in.

19:40

De deuren van de zaal gaan open. Gwennan vat post bij een van de twee ingangen om het publiek te verwelkomen en de plaatsen in de zaal aan te wijzen. Na de start van de voorstelling blijft ze nog een half uur aan de deur wachten om laatkomers binnen te laten.

23:00

Als de voorstelling bijna is afgelopen, snelt Gwennan naar de vestiaire en steekt ze de vrijwilligers daar een handje toe. Na afloop vangt Gwennan ook reacties op van het publiek.

13

Mag uw chef zich uitspreken over uw vrije tijd?

Natuurlijk mag uw chef zich niet bemoeien met wat u in uw vrije tijd doet. Maar stel, u bent een gepassioneerd cafévoetballer en in februari, mei en november valt u telkens een hele maand uit met elke keer een andere blessure. Wat dan? Kan uw chef u daarop aanspreken?

VEERLE VAN DEN BROECK

Lees
meer over
collega's met
extreme, sportieve
hobby's op pagina
18 en 19

"Nee", zegt Sophie Steyaert van de afdeling Regelgeving van het Departement Bestuurszaken. "Voetballen doet iemand in zijn vrije tijd en behoort tot de persoonlijke levenssfeer. Daar mag de overheid als werkgever geen uitspraak over doen. Uw werkgever mag maar in vier gevallen opmerkingen maken over uw vrijetijdsbesteding. Zo mag u niets doen dat 'de waardigheid' van uw ambt schaadt of het vertrouwen van het publiek in de dienst aantast. Ook moet u ervoor zorgen dat u uw functieplichten kunt nakomen - met andere woorden dat u uw job kunt uitoefenen - en dat u onpartijdig bent. En u moet tegenstrijdige belangen vermijden, bijvoorbeeld door geen betalend advies te verlenen in een dossier waar u op het werk betrokken bij bent. Vaak gaat het om een combinatie van die factoren. Met die vier uitzonderingen moet uw chef erover waken dat u uw ambt onpartijdig en objectief uitoefent."

"Tedereen kan een blessure krijgen", vult waarnemend integriteitsambtenaar Karien Froidmont aan. "Maar als dat herhaaldelijk voorvalt, kunt u best voor uzelf nagaan of u gewoon pech hebt of er iets meer aan de hand is. Als u ondanks een knieblessure tegen doktersadvies in gaat voetballen, is er een probleem. De Vlaamse overheid verwacht van haar personeelsleden dat ze hun verantwoordelijkheid opnemen en bij zichzelf nagaan of hun activiteiten geen gevolgen hebben voor de uitoefening van hun functie."

Kan de leidinggevende daar iets van zeggen? "Ik denk dat een leidinggevende alert moet zijn bij langdurige of herhaalde afwezigheden en mag nagaan

wat daar de oorzaak van is. Leidinggevendenden moeten ervoor zorgen 'dat de winkel blijft draaien'. Maar bij voorbaat bepaalde activiteiten verbieden, laat weinig ruimte voor medewerkers om zelf hun verantwoordelijkheid te nemen, en dat principe neemt in de deontologische code, zoals die nu bestaat, een belangrijke plaats in."

In de praktijk zult u zelden een opmerking krijgen. Kris Patteet van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid doet al jaren aan hooggebergte klimmen en viel vorig jaar voor het eerst een paar weken uit als gevolg van zijn 'risicohobby': "Ik wou Peak Lenin in Kirgizië beklimmen, een berg van 7165 meter. Maar ik werd ziek in het basiskamp, voor de eigenlijke beklimming. Met rugproblemen, uitdroging en hoge koorts belandde ik daar uiteindelijk in het ziekenhuis. Mijn teamverantwoordelijke en afdelingshoofd waren toen heel bezorgd. De collega's lachen al eens dat ik niet van de bergen mag vallen, maar toen leefde iedereen erg met me mee."

13

CONCLUSIE

Uw chef mag zich niet bemoeien met wat u in uw vrije tijd doet, maar rekent wel op uw verantwoordelijkheidszin. Een hobby beoefenen waarvan uw collega's telkens opnieuw de gevolgen moeten dragen omdat u niet kunt werken, kunt u dus beter vermijden.

Het bureau van ...

STEVEN VANDERGHINSTE (19), MEDEWERKER EVENEMENTEN BIJ
HET DEPARTEMENT DIENSTEN VOOR HET ALGEMEEN REGERINGSBELEID

"Handig hoor, mijn bureau in het magazijn. Zo heb ik alle gereedschap bij de hand om materiaal voor onze beursstands klaar te zetten of te herstellen." Steven maakt deel uit van het team Operaties van de afdeling Communicatie, dat onder andere evenementen van de Vlaamse overheid coördineert. Officieel heeft hij zijn bureau in het 120 m² grote magazijn 1, aan de loskade in het Boudewijngebouw. "Maar veel zit ik niet aan mijn bureau", lacht hij. "Meestal zijn we onderweg om stands op te bouwen of af te breken."

Samen met zijn collega Andy Sergooris zit Steven tussen allerlei attributen om de beursstands aan te kleden: lau-

rierboompjes in potten, manshoge rollen vast tapijt en stapels vlaggen en banieren. "Hier in het magazijn zetten we alle materiaal klaar om mee te nemen naar beurzen, of we herstellen deuren of panelen. Soms proberen we een ontwerp voor een beursstand eerst uit om te zien

"Meestal ben ik onderweg om stands op te bouwen of af te breken. De rest van de tijd herstellen we hier beursmateriaal of proberen we een stand uit"

of het er 'in het echt' even mooi uitziet als op het plan. Omdat er zo veel materiaal in het magazijn staat, sluiten we altijd af als we even niet in ons bureau zijn. Er staan hier immers ook projectoren en lcd-schermen."

"Mijn bureau gebruik ik vooral om mails te checken of wat documenten af te drukken, maar dat is beperkt tot gemiddeld een uurtje per dag", vertelt Steven. "Als ik aan het werk ben, is dat meestal in een van de twee magazijnen. Of op verplaatsing natuurlijk." In een week tijd gaat hij vier dagen naar Düsseldorf om een stand op te bouwen, daarna naar Roesselare, en vandaar weer naar Düsseldorf om af te breken. En dan begint er weer een week met beurzen in Gent, Brussel, Utrecht ... "Tja, ik ben niet vaak thuis," besluit Steven, "maar ik hou van de afwisseling. En zo krijg ik de kans om landen en steden te bezoeken waar ik anders niet zo snel zou komen."

Is een van uw collega's pas bevallen? Kiest iemand voor een nieuwe uitdaging? Is uw collega gewoon fantastisch? Of wilt u iemand bedanken? Laat uw collega weten waarom hij zoveel voor u betekent en stuur hem een bloemetje.

Pensioen

De collega's van EPOS willen **LUCIENNE DE JONGHE** uitwuiwen met een mooie ruiker.

Lucienne De Jonghe

"Op 1 maart 2010 ga je met pensioen na een rijkgevulde loopbaan bij Onderwijs, waarvan de voorbije tien jaar in de sector internationalisering. Je gaf je elke dag voor 100 %, van 's ochtends

erg vroeg! Je was altijd betrokken en flexibel, en bereid om iets extra's te doen. Het was een eer en genoegen om met jou te mogen samenwerken. We zullen je missen, maar we gunnen je zeker de vrije tijd die je nu zult hebben. Dank je wel, en het ga je goed!"

"Je gaf je 100 %, van 's morgens vroeg"

Echte vriend

De collega's van het Departement Landbouw en Visserij Limburg geven een bloemetje aan **GILBERT VANLEE**.

Gilbert Vanlee

"Gilbert, voor ons Père Gilbert, je hebt je geweldig ingezet om de afdelingsdag in Limburg tot een groot succes te maken. Voor de collega's aan de koffietafel ben je een bron

van spannende reisverhalen en oude gezegden en zegswijzen! Je bent dan ook gene prousewurem mó oozen echte kaméroad *(geen meikever maar onze echte vriend, red.)!*

"De afdelingsdag was een succes!"

Gouden hart

Kim R., Kim C., Ilse, Jacinta en Rita van VDAB Wijnegem willen collega en bedrijfsconsulent **DIRK VOSSENAAR** in de bloemetjes zetten.

Dirk Vossenaar

"Je staat altijd klaar en doet meer dan je deel: onthaal, post, niets is te veel. Binnenkort ga je leren hoe je brandjes moet blussen zodat wij ons op andere dingen kunnen focussen. Een auto die niet start of een platte band, je repareert het en bent altijd heel galant. Ons Dirkske heeft een gouden hart. Deze collega is echt apart."

"Niets is je te veel"

Pensioen

Het team Communicatie van Kind en Gezin neemt afscheid van hun goede collega en taaladviseur **RIK DEMOL**.

"Eind januari ging je, na meer dan 30 jaar bij Kind en Gezin, met pensioen. Je betekende niet alleen heel veel voor ons, maar ook voor de hele organisatie. Je was het aanspreekpunt als het op taal aankwam. Iedereen kreeg van jou een deskundig antwoord en je slaagde er telkens in teksten perfect te doen klinken. We zullen je missen, Rik! Het ga je goed, lieve collega!"

"Altijd deskundig antwoord"

Steun & toeverlaat

Scheldemondeloods Filip Lonneville bedankt **DANIËLLE VANDENKERCKHOVE**, medewerker nautisch secretariaat in Vlissingen met een bloemetje.

“Daniëlle, ik zou je graag een dikke proficiat wensen met je huwelijk met je grote liefde Luc. Daarnaast wil ik je vooral van harte bedanken omdat je een grote steun voor me bent geweest op administratief vlak toen er bij mij kanker werd vastgesteld.”

“Je was er voor mij”

Nieuwe job

Het team Veranderingsbeheer van Kind en Gezin wuift supercollega **MIMI GIELEN** uit met een ruiker.

Mimi Gielen

“Mimi, drie jaar hebben we met veel plezier en enthousiasme gewerkt aan het project Mirage. Je reisde Limburg rond om ‘de boodschap van Mirage’ aan de regioteamleden te brengen en onvermoeibaar overlegde je met ‘de mannen van Hasselt’, die de nieuwe computertoepassing hebben gebouwd. Je stond op en ging slapen met Mirage, altijd met een notitieboekje op het nachtkastje voor als je nog iets te binnen schoot in je dromen! Je hebt nu gekozen voor een job als teamverantwoordelijke in de regio’s Tongeren en Dilsen-Stokkem. We zullen je ongelooflijk missen!”

“Notitieboekje op het nachtkastje voor als je iets te binnen schoot”

STUUR EEN MOOI BOEKET NAAR UW COLLEGA!

Wilt u een collega in de bloemetjes zetten? Stuur dan uw nominatie met een paar woordjes uitleg en een leuke foto van uw collega naar 13@vlaanderen.be. Wij zorgen voor een mooie ruiker!

Pensioen

De afdeling Informatie en Ondersteuning van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid wuift **DIANE VAN WESEMAEL** uit met een bloemetje.

Diane Van Wesemael

“Hoewel je al enkele maanden geleden vertrokken bent, missen we je nog altijd. Het was jammer om zo’n toffe, vriendelijke en vrolijke collega te zien vertrekken.

Maar we weten dat je nu genoeg andere zaken om handen hebt, waarbij je familie een belangrijke rol speelt! En dat is je gegund. Langs deze weg willen we je nog eens bedanken voor de jarenlange samenwerking en de leuke momenten. We wensen je veel plezier en een goede gezondheid. Geniet ervan!”

“Bedankt voor de leuke momenten”

Bedankt!

De personeelsleden van Kind en Gezin Limburg willen **EDDY SERRAES**, preventieadviseur bij Kind en Gezin in de bloemetjes zetten.

Eddy Serraes

“Bedankt omdat je de opleiding ‘brandpreventie en brandbestrijding’ mogelijk maakte voor alle collega’s in Limburg. De opleiding was een van de beste ooit en was de populairste opleiding naar keuze. Tijdens de opleiding hebben we de vier waarden van Kind en Gezin (open, positief, deskundig en gedreven) naar hartenlust toegepast.”

“De populairste opleiding”

Win

De lente is bijna in het land en dus staan er heel wat activiteiten binnen en buiten op het programma. Muziek, tentoonstellingen, wandelingen ... Voor ieder wat wils. 13 biedt u maar liefst 152 gratis kaartjes aan. Op www.uitinvlaanderen.be vindt u nog meer ideeën.

Voor u enthousiast gaat deelnemen ...

Wie wil winnen, mailt uiterlijk op maandag 15 maart (behalve voor Brahms Brussel van het Brussels Philharmonic: uiterlijk op 4 maart) naar 13@vlaanderen.be. Vermeld uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit, en als onderwerp de wedstrijd van uw keuze. U stuurt een aparte mail per wedstrijd. Als u wint, krijgt u ten laatste twee dagen voor de voorstelling een bevestiging. Krijgt u geen bericht, dan hebt u niet gewonnen.

10 x 2 kaartjes Jan Vanriet

Het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen heeft van 24 april tot en met 17 oktober kunstenaar Jan Vanriet te gast. Hij toont u meer dan 150 werken. Die brengt hij samen met evenveel werken uit de collectie van KMSKA die inhoudelijk of stilistisch verwant zijn. 'Closing Time' focust op het menselijke tekort. Vanriet stopt heel wat thema's in zijn werk (religie, geweld, machtsmisbruik) en combineert uiteenlopende stijlenmerken. Deze tentoonstelling is de laatste voor de ingrijpende verbouwingswerken in het KMSKA. Mail 'wedstrijd Vanriet'.

 www.kmska.be of 03 242 04 16

5 x 2 kaartjes Customs

Customs is een nieuwe ster aan het Belgische rockfirmament. Singles als 'Justine' en 'Rex' scoren hoog in de hitlijsten. De band van collega Kristof Uittebroek van het agentschap Kunsten en Erfgoed is voor heel wat mensen de revelatie van 2009. Op 25 maart om 20 uur treedt Customs op in Foyer De Spiegel in Sint-Niklaas. Mail 'wedstrijd Customs'.

 www.despiegelvzw.be

2 x 3 duo's Broodje Brussel

Op 25 maart kunt u om 13 uur via Broodje Brussel een rondleiding krijgen door de tentoonstelling 'De vrouw, de mythe en het offer' in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van België in Brussel. Op 30 maart is er om 13 uur een rondleiding door 'De wereld in opticaprenten' in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel. Mail 'wedstrijd vrouw' of 'wedstrijd optica'.

 www.broodjebrussel.be of 0800 13 700

5 duokaartjes European Gala Concert

Bozar geeft kaartjes voor het European Gala Concert met het Chamber Orchestra of Europe op 16 april om 20 uur in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel. Aan het hoofd van het Chamber Orchestra of Europa staat dirigent Sakari Orama. In haar zangerige en soepele spel wordt violiste Lisa Batiashvili geholpen door haar instrument, de Engleman-Stradivarius uit 1709. Ideaal voor de uitvoering van het 'Eerste vioolconcerto' van Prokofjev. Mail 'wedstrijd Gala Concert'.

 www.bozar.be of 02 507 84 44

5 duo's Dominofestival

Daniel Johnston

Dominofestival? "Onze jaarlijkse muzikale hoogmis", zegt Kevin Mc Mullan van de Ancienne Belgique. "We programmeren een 35-tal acts die het volgens ons in de toekomst gaan maken. Vaak onbekend talent, maar dit jaar ook grote namen zoals Lou Reed met zijn Metal Machine Trio en Daniel Johnston. Johnston is een singer-songwriter die meer dan 25 jaar liedjes maakt en David Bowie, Tom Waits en wijlen Kurt Cobain tot zijn fans mag rekenen."

AB? "We organiseren zo'n 300 concerten - 600 artiesten! - per jaar in zowat alle genres behalve klassiek, zowel Vlaamse, Waalse als internationale bands. Kwaliteit is ons enige criterium."

Link met Vlaamse overheid? "Ons gebouw is van de Vlaamse overheid. Ook krijgen we subsidies om verlieslatende concerten te organiseren. Soms zijn die nodig om nieuwe namen te introduceren, een van onze kerntaken. De rest van onze werkingsmiddelen genereren we zelf. We zijn een grote culturele instelling, die ondersteund wordt om het Vlaamse cultuurbeleid in de verf te zetten."

Daniel Johnston, 13 april, vanaf 18 uur.
Mail 'wedstrijd Daniel Johnston'.

5 duo's

Dirk Roofthoof

Op 30 maart om 20 uur speelt Dirk Roofthoof de monoloog 'De dienaar van de schoonheid' van Jan Fabre in deSingel, Antwerpen. Fabre stelt zich vragen over kunstenaarschap, originaliteit, authenticiteit, metamorfose en het verleden. Als poppenspeler droomt hij ervan onzichtbaar te worden, zodat alleen zijn marionetten overblijven.

Hij filosofeert over wat schoonheid is en was en over een 'ultieme staat van zijn'. Mail 'wedstrijd Fabre'.

www.desingel.be
of 03 248 28 28

GRATIS

- **Op zondag 25 april kunt u in heel Vlaanderen weer naar Erfgoeddag**, dat als centraal thema 'Fake' heeft. Wat er in uw gemeente op het programma staat, leest u op www.erfgoeddag.be
- **Natuurpunt leidt u rond in het Vlaams natuurreservaat Sashul en Vuurtoren, op 25 april om 14 uur.** Het thema is 'Op de geur af? Het gonzende en zoemende voorjaar'. Afspraak aan het kleine vuurtorentje op het einde van de Zeedijk van Heist, ter hoogte van de voetgangersbrug, Zeedijk nr. 64. www.natuurenbos.be
- **Van 14 maart tot 30 mei kunt u in z33, Hasselt naar de tentoonstelling 'Design by Performance'.** De focus van designers ligt de jongste tijd niet op het tonen van het productieproces zelf. Dat geeft de expo een onvoorspelbaar en spontaan karakter, met events en interventies. www.z33.be

10 x 2 kaartjes

Vertelfestival

Van 23 tot 25 april vindt in Alden Biesen opnieuw het Internationaal Vertelfestival plaats. In en rond de landcommanderij houden rasvertellers u in de ban. Wij geven kaartjes weg voor zondagnamiddag 25 april, de afsluitende festivalnamiddag met straatanimatie. Reserveren is verplicht, behalve voor die zondagnamiddag. Mail 'wedstrijd Vertelfestival'.

www.alden-biesen.be of 089 51 93 43

60 kaartjes

Klassieke muziek

- **'Brahms 2'** (Brussels Philharmonic), 6 maart, Flagey, Brussel en 19 maart, Concertgebouw, Brugge.
- **'Bruckner 7'** (Brussels Philharmonic), 20 maart, BOZAR, Brussel.
- **'Stabat Mater'** (Vlaams Radio Koor), 3 april, Flagey en 6 april, O.L.V.-ter-Potterie, Brugge.
- **'Contrastes'** (Brussels Philharmonic), 30 april, Flagey.

www.brusselsphilharmonic.be
www.vlaamsradiokoor.be
www.concertgebouw.be of 02 627 11 60

Hoe winnen? Kijk op www.vlaanderen.be/13/

Ambtenarenbal trapt 2010 af

De sfeer zat er goed in tijdens het jaarlijkse ambtenarenbal op 4 januari in de Brusselse Ancienne Belgique. Meer dan 1700 Vlaamse (en federale) collega's toastten op het nieuwe jaar en dansten op hits van AC/DC, Bryan Adams en The Black Eyed Peas. De organisatie was opnieuw in handen van personeelsvereniging Kunst en Vrije Tijd. Kijk en geniet mee!

Roberto Bouqué, Bart Jorissen en Jessi Wijns (v.r.n.l.) van het Departement Onderwijs en Vorming kwamen enkele ex-collega's van Bart tegen: Christophe Detaeye, Luc Cooreman en Jiel Juchtmans.

Hilde Lauwaert, Gert De Kimpe, Stijn Van Goethem, Ali Boulbahaïem, Madyvan Asmsky en Stijn David (v.l.n.r.) van het Agentschap voor Facilitair Management heffen samen het glas.

Bloso-collega's Jeroen Van Hoof, Joost Deville, Sandra De Cauwer en Bert Bracke (v.l.n.r.) zakten na een receptie in het Arenberggebouw samen af naar de Ancienne Belgique.

Bruno Van der Stuyft (links) en Jo Paternoster (rechts) van het Departement Werk en Sociale Economie kwamen speciaal uit Gent en praten met collega Willem Van Parys, die in Brussel werkt.

Wim Van Calster (links) en Hughes Mavuela zijn collega's van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Zij kwamen naar het bal met Karen Demeyere van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

Gunther De Bel (links) en Patrick Sterckx van DAB Catering (Conscience) roken samen een sigaret buiten in de kou.

Tina Mafrans van het Departement Bestuurszaken wordt van links naar rechts omringd door haar ICT-collega's André Van Vyve, Henk Smets, Wim Martens en Piet Verhenne.

Paul Bernaert, afdelingshoofd Milieuvergunningen bij het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie ging op aandringen van zijn directiesecretaresse Carine D'Haese mee naar het ambtenarenbal en geniet met volle teugen.

Met de klok mee: Cédric De Smedt (met zwart vestje), Katrien Dejongh, Flora Joossens, Tom Van de Velde, Katrien Vandepladutse, Eva Maes en Els Yperman van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking toosten op het nieuwe jaar.

Petra Cabooter (rechts) en Sabine Defauw van Syntra Vlaanderen zijn al voor de tiende keer op het ambtenarenbal. Erik Claeysier is een vriend die hen vergezelt.

Tijl Lathouwers van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie danst met collega Roos De Bel.

Filip De Maesschalck is 43 jaar, woont in Lokeren en werkt in Brussel op de afdeling Communicatie als communicatieadviseur

Kater

In de trein wordt me de laatste tijd lacherig gevraagd of ik nog niet krols loop. Aanvankelijk begreep ik de plaagstoten niet. Valentijn zat er wel aan te komen, maar dat heeft niet noodzakelijk een libido-verhogend effect. Tot mijn medependelaars me wezen op een artikel in de krant, waarin een Vlaams Parlementslid het blijkbaar nodig vond om ambtenaren te vergelijken met katten. Nu is daar op zich niets verkeerd mee. Katten zijn intelligente, sierlijke gezelschapsdieren, dus die vergelijking kon nog positief uitvallen. Tot bleek dat hij het vooral had over die beestjes die een hoofdrol krijgen in het gezegde 'zijn kat sturen'.

Concreet werd er gesteld dat een ambtenaar naar een vergadering sturen ongeveer overeenkwam met 'niemand', - 't is te zeggen 'uw kat', - sturen. Volgens dat parlementslid is het onverstandig om ambtenaren voor de politieke besluitvorming te laten instaan. Dat is volgens hem eerder een bevoegdheid van kabinetsmedewerkers. In die discussie wil ik mij nu niet gaan mengen, dat is (katten)voer voor politici, maar vele kabinetsmedewerkers zijn vaak ook ambtenaren-met-verlof, dus ik begrijp de redenering niet echt. Kan ook aan mij liggen, want ik ben maar een ambtenaar. Miauw.

En de kattenverbranding ging verder want in een andere krant las ik dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vindt dat de Vlaamse overheidsdiensten 'betuttelend' zijn en dat 'sommige ambtenaren hun adviserende of goedkeurende rol bij projecten te baat nemen om allerhande bijkomende opmerkingen te maken die eigenlijk niet tot hun bevoegdheid behoren'. Als ik het goed begrijp kunnen we dus het best spinnend in ons mandje gaan liggen luiere, onderwijl genoegzaam likkend aan onze vacht. Af en toe wat melk en regelmatig naar de kattenbak. Braaf poesje! Braaf!

Kijk, van zulke opmerkingen krijg ik dus een dikke staart, kromt mijn rug en begin ik spontaan te blazen. We zijn natuurlijk altijd al een beschimpte beroepscategorie geweest, daar hebben we mee leren leven. Maar trop is te veel, zoals een notoire worstenleverancier ooit stelde. De ambtenaar is weer kop van jut en de vooroordelen zijn weer legio. Of we kosten te veel, of kweken als katten en zijn dus met te veel of we zijn betuttelend en stug. In tijden van crisis moet er natuurlijk altijd een zwart schaap, of beter: een zwarte kat worden gevonden, en deze keer zijn het (opnieuw) de Jomme-Dockxen van deze wereld.

Wie aan deze discussie een kater zal overhouden, is nog niet duidelijk. Ik trek me op aan een van die andere kwaliteiten van een kat: ze heeft negen levens en komt altijd op haar pootjes terecht.

senior		bevroren water		boel		wurgslang		binnen		uitgang		afgelegen		rivier in Italië	waterloop in Zeeland
calorierijk		overdreven		Japans gedicht		hengsel		bijenhouder		kleur		Belg. skifederatie		grafvaas	
			kantoor v. Vl. overh.												
			veerkracht												
Zuid-Amerikaan								onaange-naam zoet						muziek-noot	
helium								muggen-larve						schrijf-middel	
		bijb. hoge-priester				relig. groe-pering						Europese taal			
		loflied				water-kunde						verbrande resten			
dakrand				kilohertz				middel-eeuwen		bergplaats			zopas		
soort drug				maand				tantalum		spanning			gelukkig!		
			Vl. minister v. begroting												
			geurige plant												loot
honingbij					vallei			buislamp				tafelgast			
op die wijze					getij			zeewier				tijdperk			
		melkklier					prijslijst						naschrift		
		tuinkruid					sprookjes-wezen						azijn		
klooster-linge				kinder-ziekte				ladder					etcetera		
pelsdier				sociale zekerheid				ivoor					naamval		
					verlatenheid										onver-oorbaar
					hand-schoen										
Fries watertje			wulps					selenium				plaatsver-vangend			
bijgevolg			wijfjes-schaap					Verenigde Naties				stui-ver			
				argentum			per uur			nieuwe stijl			heks		
				radon			gram			in memo-riam			meisjes-naam		
stekelig								nikkel				onder andere		overdosis	
neon															
			gemeente-lijk orgaan												

Met de letters uit de genummerde vakjes van de Zweedse puzzel kunt u het sleutelwoord vormen. Stuur de oplossing voor 15 maart naar 13@vlaanderen.be of naar Redactie 13, wedstrijd puzzelpagina, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. Vermeld steeds uw naam, adres en entiteit, en als onderwerp 'wedstrijd puzzel'. **U maakt dan kans op een aankoopcheque!**

Oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

De winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13. Zij worden ook schriftelijk verwittigd.

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij ieder artikel een reactie posten.

Zou u een collega aangeven wegens fraude?

In onze poll vroegen wij of u collega's die frauderen zou aangeven. Het resultaat las u al in onze Samengevat op pagina 6. Hier de reacties.

25,35%

"Liever niet, als je weet dat je met die persoon nog een hele tijd moet samenwerken."

"Wat doe je met valse beschuldigingen? Hoe verweer je jezelf tegen dergelijke aantijgingen?"

"Ik zou niet weten hoe ik een aangifte moet doen en zou de juiste weg niet vinden."

"Als de fraude mijn eigen taak niet dwarsboomt, beïnvloedt of aanbelangt, zal ik dat niet doen."

"Het is jammer dat ze nu 'kleine garnaaltjes' vangen maar dat de 'walvissen' te groot zijn voor de vangnetten!"

Floris visie

NEE

JA

74,65%

"Met veel plezier! Niemand heeft recht om overheidsmiddelen te misbruiken."

"Het is met jouw en mijn belastinggeld dat ze fraude plegen. Schaarre middelen die nodig zijn om het beleid uit te voeren."

"Wie werkt er nu graag samen met iemand die sjoemelt?"

"Als ik weet dat ik er zelf niet de dupe van word."

"Ja, als die misbruiken de maatschappij of de burger schade toebrengen."

"Anders ben je medeplichtig, of niet soms?"

Verlof 1

(reactie op artikel 'Hebben we te veel verlof?', 13 nr 23, januari 2010)

De titel 'Hebben we te veel verlof?' is allesbehalve neutraal, en lijkt zelfs 'his master's voice' te zijn. Neutraal zou zijn: 'Hoe staat het met ons verlof?' Het kan ook vanuit het standpunt van een personeelslid: 'Hebben we genoeg verlof?'

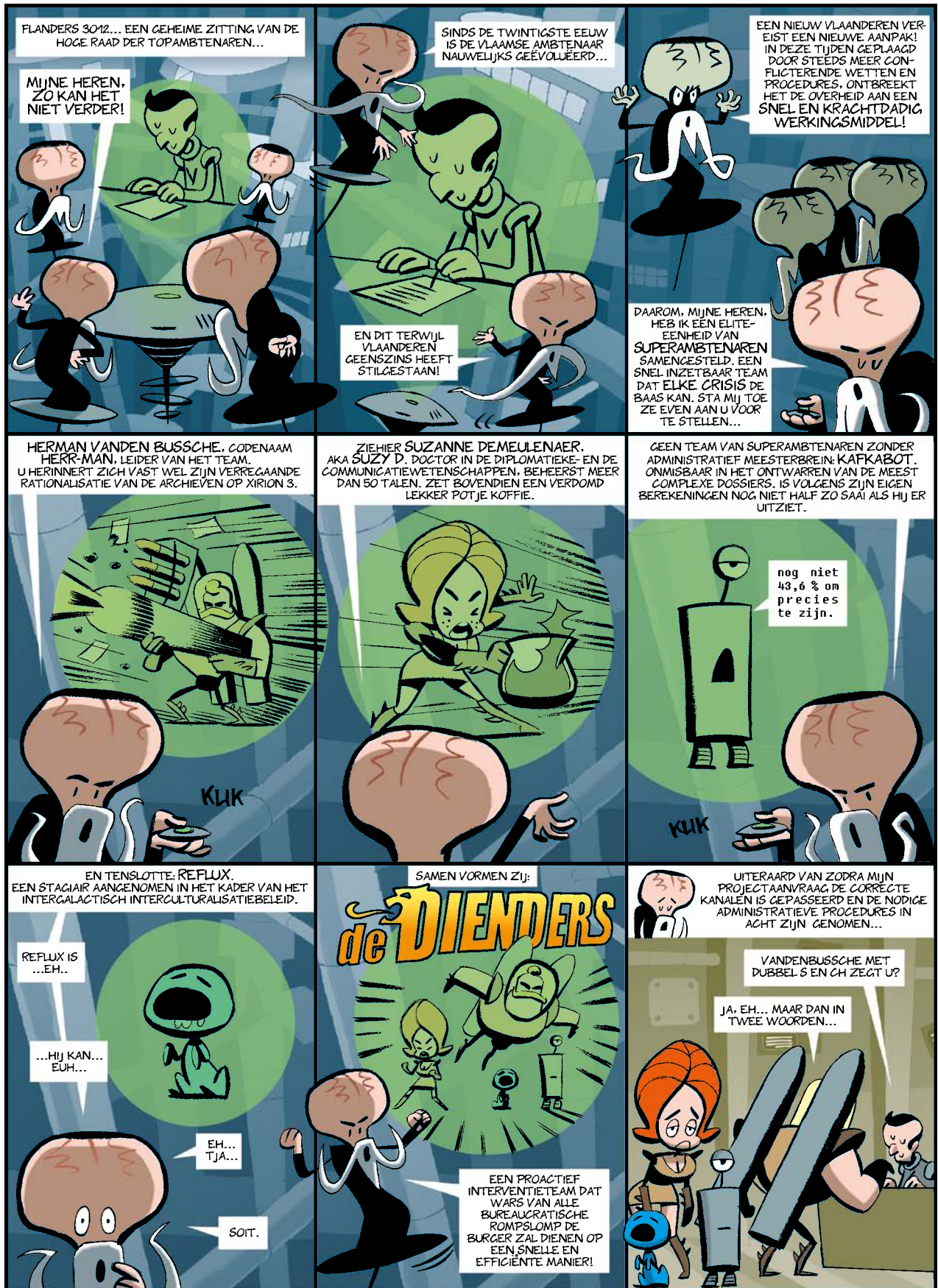
Erik Vercammen, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Verlof 2

(reactie op artikel 'Hebben we te veel verlof?', 13 nr 23, januari 2010)

Begin jaren negentig maakten onze 35 vakantiedagen per jaar indruk bij vrienden en kennissen. Vandaag is dat helemaal niet meer het geval. In sommige sterke privésectoren hebben werknemers zelfs nog meer vakantiedagen. Maar ook onze collega's bij de federale overheid hebben het beter: zij hebben 26 dagen vakantieverlof, 4 dagen omstandigheidsverlof om voor een zieke huisgenoot te zorgen, 2 à 3 brugdagen per jaar en sluiting tussen kerst en Nieuwjaar. Bovendien hebben ze de mogelijkheid om te veel gepresteerde uren te recupereren in (halve) dagen, tot maximaal 18 dagen per jaar. In sommige arbeidsreglementen binnen de diensten van de Vlaamse overheid is ook een beperkt recuperatieverlof mogelijk. Dat zorgt ervoor dat de combinatie van werk en gezin vlotter verloopt. Een gescheiden ouder met kinderen kan bijvoorbeeld meer

Lees verder op pagina 46 →

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij ieder artikel een reactie posten.

→ **Vervolg van pagina 44**

uren presteren in de week dat de kinderen bij de partner zijn en de uren recupereren als de kinderen bij hemzelf verblijven. Binnen ons departement (maar ook elders) kun je vaststellen dat er collega's zijn met veel te veel gepresteerde uren op hun prikklok. Ofwel duidt dat op een structureel probleem op de dienst, zoals te weinig personeel om het werk te doen. Ofwel is er gewoon geen winsituatie voor de werknemer: spelen met de glijtijden is voor velen geen optie of niet zinvol omdat ze sowieso in een regelmatig stramien zitten. Het recht om af en toe eens een halve dag of hele dag recuperatie te nemen, zoals de federale ambtenaren, zou wel een winsituatie zijn. Helaas is dat voor de bazen vandaag geen optie. Ik ben ervan overtuigd dat als er beter naar elkaar wordt geluisterd, er wel een mogelijkheid zal worden gevonden om soepeler om te gaan met de vele extra uren die momenteel op de prikkloktellers staan. Een goede combinatie van

werk en gezin zorgt voor tevreden personeelsleden op het werk. De komende jaren gaan heel veel personeelsleden met pensioen en zal de werkgever die de meest aantrekkelijke arbeidsomstandigheden aanbiedt, de beste werkrachten kunnen aanwerven. Geschikte en gemotiveerde nieuwe personeelsleden zijn van groot belang om de dienstverlening van vandaag ook morgen aan te bieden. Van mij mag de dienstverlening zelfs nog beter worden in de toekomst.

Marie-Louise Merckx, Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

■ **Verlof 3**

(reactie op artikel 'Hebben we te veel verlof?', 13 nr 23, januari 2010)

Graag wil ik de volgende nuanceringen maken bij het artikel over de verlofregeling.

Er komt een leidinggevende aan het woord die het betreurt dat hij de betrekking van iemand met langdurig verlof niet vacant kan verklaren. Dat is

echter wel mogelijk in bepaalde gevallen. Als een ambtenaar de uitoefening van zijn functie onderbreekt voor het opnemen van een (ander) mandaat, een tewerkstelling bij een andere werkgever of bij een Vlaams kabinet, voltijds politiek verlof of een tewerkstelling in een andere functie binnen de diensten van de Vlaamse overheid, heeft hij alleen een terugkeerrecht naar de entiteit, raad of instelling van herkomst en niet naar zijn betrekking of stoel van herkomst. Dat betekent dat de lijnmanager in die gevallen de betrekking wel statutair kan vervullen. Als de langdurig afwezige terugkeert, moet hij die een andere stoel aanbieden.

Verder is het een misvatting dat alle dienstvrijstellingen een recht zijn. Vaak zijn ze een gunst en kunnen ze geweigerd worden, zoals de dienstvrijstelling voor bloedgeven. Het lijnmanagement weigert die echter niet vaak.

Martine Van Sande, Afdelingshoofd Regelgeving (Departement Bestuurszaken)

Vraag van de maand

Wat had u altijd al willen weten? Hebt u een prangende vraag over het reilen en zeilen binnen de Vlaamse overheid?

Mail ze naar 13@vlaanderen.be en wij zoeken het voor u uit!

Bestaat de overgang in graad van technicus naar hoofdtechnicus nog?

Luc Wallyn, afdeling Maritieme Toegang, Departement Mobiliteit en Openbare Werken

Frieda Van Roost van de afdeling Regelgeving: "Bevorderen is zeker en vast nog mogelijk volgens het personeelsstatuut. De bevorderingsmogelijkheden werden sinds 2008 zelfs aanzienlijk uitgebreid. Of er echter een concrete vacature van hoofdtechnicus aangeboden wordt binnen uw entiteit, is afhankelijk van de personeelsbehoeften en het personeelsplan. Daarnaast speelt uiteraard ook het budget een rol en in tijden van besparingen zullen er wellicht minder functies vacant verklaard worden. U kunt een kijkje nemen op de website van MOW voor een overzicht van de lopende bevorderingsrondes binnen uw entiteit." Wilt u ook weten welke bevorderingen er in uw entiteit gepland zijn? Dan kunt het best contact opnemen met uw personeelsdienst.

■ **Studiedienst De Lijn**

(reactie op artikel 'BBB: geslaagd/mislukt', 13 nr 23, januari 2010)

In 13 nummer 23 lees ik twee totaal verschillende visies op BBB. De hele operatie blijft de gemoederen na 10 jaar dus nog beroeren.

In de 'kritische evaluatie' van BBB verwijst Eric Stroobants naar De Lijn als voorbeeld van hoe er "dubbel en naast elkaar" gewerkt zou worden. Volgens hem moet De Lijn "geen eigen studiedienst Mobiliteit hebben die beleidsvoorbereidende en ondersteu-

nende taken uitvoert. Die taken komen toe aan de studiedienst van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Breng die samen en je drukt de kosten van de Vlaamse overheid enorm."

Los van het feit dat De Lijn geen 'studiedienst Mobiliteit' heeft, maar wel mobiliteitsonderzoekers en -ontwikkelaars, wil ik enkele bedenkingen bij die stelling plaatsen.

Een bij uitstek klantgerichte dienstverlening zoals openbaar vervoer heeft absoluut geen behoefte aan een beleid dat louter in Brusselse kantoortorens wordt voorbereid. De basis voor een succesvol openbaarvervoerbeleid ligt in het meenemen van terreinervaring, marktkennis en voeling met de behoeften van de klanten. Die kunnen alleen opgebouwd worden vanuit de praktijk. Met een kunstmatige opdeling tussen 'beleidsvoorbereiding' en '-uitvoering' is de bus- en tramgebruiker niet gediend.

Het beleidsvoorbereidend en -ondersteunend werk dat De Lijn om die reden verricht, focust logischerwijze op de ontwikkeling van het openbaar vervoer. De Mobiliteitsvisie 2020 van De Lijn is daar een voorbeeld van. Waar het departement een cruciale en onontbeerlijke rol in speelt, is de integratie van die inbreng - samen met die van de collega's die de andere vervoersmodi beheren - in een voor de politiek bruikbare, multimodale insteek. Precies die helicoptervisie moet van het departement komen. Daarom zit het departement aan de stuurknuppel bij het formuleren van een nieuw en integraal Mobiliteitsplan Vlaanderen. "Dubbel en naast elkaar" werken? Net niet dus.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat het met de overhead binnen het beleidsdoel Mobiliteit en Openbare Werken en bij De Lijn in het bijzonder meer dan snor zit. Bij de start van BBB werd voor de hele Vlaamse administratie een overhead van 18 procent als streefwaarde genoemd. MOW zit - lees er de thema-audit van IAVA (Interne Audit van de Vlaamse Administratie) op na - op minder dan 7 procent, De Lijn op net geen 4.

Eric Stroobants is zo vriendelijk om in hetzelfde artikel De Lijn "een prachtig bedrijf" te noemen - waarvoor welgemeende dank. Laat ons dat vooral zo

houden en niet hypothekeerders door mooie - maar bovenal theoretische - bestuurskundige constructies.

Roger Kesteloot, waarnemend directeur-generaal De Lijn

■ Niet voor mietjes

(reactie op oproep op de 13-site waarmee de redactie op zoek ging naar lezers die een extreme sport beoefenen. "Is windsurfen voor u wat saai en kiest u daarom voor kitesurfen?", luidde die oproep. Op pagina 18 en 19 van dit nummer maakt u kennis met enkele extreme sportbeoefenaars.)

Julie vinden windsurfen saai, maar als fervent windsurfster weet ik zeker dat het geen sport voor mietjes is. Als je windsurfen echt onder de knie wilt krijgen, moet je heel veel uren doorbrengen op het water. Om te leren kitesurfen heb je na een goede cursus van één week genoeg om te stuntsen.

Kitesurfen ziet er misschien spectaculairder uit, maar dat komt omdat je al snel zonder de minste moeite een sprongje uit het water kunt maken. Bij windsurfen heb je veel grotere golven nodig om de spectaculaire jibes en moves te doen.

Windsurfen op een mooie zomerdag bij 2 beaufort is misschien niet extreem, maar als ik ga windsurfen bij meer dan 5 beaufort op zee, kan ik ook een snelheid bereiken van meer dan 50 km per uur. Dan is het de kunst om je surfboard en je zeil onder controle te houden. Wie meer wil weten over windsurfen, kan altijd terecht op www.surfforum.be.

Marjan Van Acker, Agentschap Wegen en Verkeer

Uw reactie hier?

Individuele lezersbrieven zijn welkom op de 13-redactie, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel, of op 13@vlaanderen.be. Ook reacties die gepost worden op de 13-website (www.vlaanderen.be/13), kunnen overgenomen worden in het magazine. Lezersbrieven moeten gaan over artikels die in 13 zijn verschenen, of over werksituaties in het algemeen bij de Vlaamse overheid. Politieke standpunten en manifesten horen niet in de lezersrubriek thuis. In principe nemen we geen reacties op van mensen buiten de Vlaamse overheid. Vermeld daarom in uw brief zeker uw naam en de entiteit waar u werkt. Anonieme inzendingen worden niet gepubliceerd. Alleen op gemotiveerd verzoek laten we uw naam en entiteit weg. De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te publiceren.

TAALTIP

Krijgt het woord je een hoofdletter in:

Aanbod: je krijgt een contract van onbepaalde duur?

Nee, je wordt met een kleine letter geschreven.

Als na een dubbelpunt een zin volgt die een toelichting of verklaring bevat, krijgt het eerste woord geen hoofdletter. Vergelijkbare voorbeelden zijn: *Dit moet ik je nog zeggen: als je niet op tijd thuis bent, zwaait er wat; Ik wil je een geheim verklappen: mijn zus gaat trouwen; Ik voel me erg zenuwachtig vandaag: ik moet straks mijn rijexamen afleggen.*

Als achter een dubbelpunt geen volledige zin maar een zinsdeel staat, schrijft u dat ook zonder hoofdletter. Enkele voorbeelden: *Twee personen waren op de hoogte van haar zwangerschap: haar man en haar beste vriendin; Bewegingsnorm: dertig minuten bewegen per dag.*

Citaten na een dubbelpunt krijgen wel een hoofdletter: *De omzendbrief vermeldt: 'Rechtsregels moeten beknoot en juist zijn.'*

Ook als u de woorden van iemand letterlijk aanhaalt in een directe rede, schrijft u een hoofdletter. Bijvoorbeeld: *De voorzitter van de selectiecommissie zei: 'U bent de persoon die we zoeken.'; Hij riep uit: 'Wat een leuke verrassing!'*

Tip: Abonneer u op het e-zine Taallink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon. Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25. De Taaltelefoon heeft een nieuwe brochure: In duidelijk Nederlands: spreken en schrijven voor iedereen. U kunt die brochure downloaden van www.vlaanderen.be/taaltelefoon.

We moeten als overheid slagkrachtiger worden om van Vlaanderen een topregio te maken. Aanspreekbaar en bereikbaar zijn, efficiënt werken, tussen de mensen staan; Het zijn mooie woorden. Ik geef er een invulling aan. Het begint bij onszelf, nietwaar?

We doen allemaal wel iets voor een beter Vlaanderen. Ga naar www.vlaandereninactie.be en ontdek wat u al doet. Wat u nog kunt doen. En wat wij doen om dat mogelijk te maken.